

V soboto je odpotovala na Kozjansko gorenjska mladinska delovna brigada. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 39

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, sreda, 22. 5. 1974

Cena: 1 dinar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

V soboto dopoldne je bila v dvorani skupščine občine Kranj slovesnost ob 30. obletnici organov za notranje zadeve. Zbrane delavce Uprave javne varnosti Kranj in vseh enot milice z območja občine Kranj ter predstavnike skupščine občine Kranj je v svojem pozdravnem nagovoru Martin Košir spomnil na okoliščine, ki so pred tridesetimi leti narekovala ustanovitev službe državne varnosti, opozoril in poudaril pa je tudi nalogo te službe v našem sistemu družbene samozasčite. Ob tej priložnosti je predsednik skupščine občine Tone Volčič izročil visoka odlikovanja 33 delavcem organov za notranje zadeve, s katerimi jih je ob tej pomembni obletnici odlikoval predsednik republike Josip Broz Tito. V.d. načelnika UJV Kranj Alojz Valher pa je šestim delavcem Uprave javne varnosti izročil zvezne plakete varnosti — odlikovanje zveznega izvršnega sveta delavcem, ki so zaposleni v organih za notranje zadeve od leta 1945. Po sprejemu pri predsedniku skupščine občine Kranj je sledilo še tovariško srečanje delavcev organov za notranje zadeve in njihovih upokojenih tovarišev na Sobcu. Slike od zgoraj navzdol:

Dana Spahič s Postaje prometne milice Kranj je prejela odlikovanje predsednika republike in pa zvezno plaketo varnosti.

Šnid Ferdinand z UJV Kranj prejema iz rok predsednika skupščine občine Kranj odlikovanje predsednika republike.

Mirko Derlink z UJV Kranj je prav tako med odlikovanci. Na Gorenjskem je bilo ob tej priložnosti delavcem organov za notranje zadeve podeljenih 62 odlikovanj.

Osrednje slovesnosti ob 30-letnici državne varnosti so se udeležili delavci Uprave javne varnosti Kranj, delavci enot milice z območja občine in pa že upokojeni delavci organov za notranje zadeve. — L. M. — Foto: F. Perdan

Godba iz Železne Kaple

V soboto so bili v gosteh pri kranjskem pihalnem orkestru godbeniki iz Železne Kaple na Koroškem. Godba je bila ustanovljena pred trinajstimi leti in se je vsa leta aktivno vključevala v kulturno življenje na južnem Koroškem. Ob 17. uri so godbo na Trgu revolucije sprejeli in pozdravili člani pihalnega orkestra in predstavniki Zveze kulturno prosvetnih organizacij iz Kranja ter številni Kranjčani. Uro kasneje pa so imeli gostje koncert v dvorani delavskega doma. — Foto: F. Perdan

Naročnik:

GS II. sejem sredstev za obrambo in zaščito v Kranju od 27. 5 do 1. 6. GS

Most bratstva in enotnosti

Predsednik republike Josip Broz-Tito je v nedeljo ob 11.45 izročil prometni veliki most na Donavi med Bačko Palanko in Ilokom. Most so graditelji in občani imenovali 25. maj. Na slovesnem zborovanju, ki se ga je udeležilo okrog 70.000 ljudi, so bili tudi predsednik ZIS Djemal Bijedić ter najvišji predstavniki SR Hrvatske, SR Srbije in SAP Vojvodine.

Predsednik Tito je ob otvoritvi mostu dejal: »Tovarišice in tovariši, dovolite, da pozdravim ta veličastni zbor in vam čestitam k novi delovni zmagi — zgraditvi mostu, ki povezuje dve republiki in pokrajino, obenem pa dokazuje, da je pri nas veliko stvari, ki nas povezujejo in bi ga zato lahko imenovali most bratstva in enotnosti.«

Kurirčkova pošta v Ljubljani

Kurirčkove torbe, ki so jih pred dobrimi štirinajstimi dnevi odnesli pionirji iz Črnomlja, Kopra, z Jezerskega, iz Ptuja in Belih vod, so v nedeljo prispele v Ljubljano. Delegacije mladih kurirjev so poročale predsedniku RO ZZB NOV Janku Rudolfu o proslavah, obiskih partizanskih grobov, o premagovanju težav na poti skozi »sovražnikova ozemlja«. Letošnja akcija je že trinajsta. Pionirji nosijo pozdrave Titu za rojstni dan.

Nagrade za učence

Na tekmovanju festivala dela, ki se je v nedeljo sklenil v Čačku, je sodelovalo nad tisoč učencev iz 93 šol iz vse Jugoslavije. Gre za tradicionalno prireditev, na kateri so si prehodni pokal predsednika Tita priborili učenci šole Ranko Milošević iz Čačka, ki so dobili tudi denarno nagrado 10 tisoč dinarjev. Za šampione pa so bili proglašeni Miroslav Trivić, avtoklepar iz Banjaluke, tapetnik Ivan Miateša iz Ogulina in Milica Krljanac, ki se uči za kovinostrugarko. Predsednik Tito jih je nagradil z zlatimi urami.

Program velike proslave

Sklepna slovesnost dneva mladosti bo vsebovala simbole, ki ponazarjajo kontinuiteto naše revolucije, sedanja prizadevanja pri graditvi novih družbenih odnosov ter pripravljenost in odločnost, da vztrajamo na poti samoupravnega socializma, v to slavje pa bodo vtakane tudi ideje in smernice X. kongresa ZKJ, so sporočili na tiskovni konferenci, ki jo je sklical zvezni odbor za pripravo slavja. Stafetno palico bo predsedniku Titu izročil mladi orodjar iz Pirana Vojko Mahnič.

1300 mladih v Nikšiču

V nedeljo se je v Nikšiču začel 19. mladinski festival Bratstvo in enotnost. Na njem se je zbralo nad 1300 učencev iz 12 mest iz vseh jugoslovanskih republik. Festival je odprl sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZK Črne gore dr. Miljan Radović.

Slovesnost v konzulatu

Generalni konzulat Jugoslavije v Romuniji je dobil novo poslopje v središču Temišvara. Ob tej priložnosti je bila krajša slovesnost, na kateri so bili poleg družbenopolitičnih organizacij županji v Temišvaru tudi jugoslovanski veleposlanik v Bukarešti, Petar Dodig in predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz Vršca.

Naša ustava v tujini

Nova jugoslovanska ustava je izšla v angleškem, ruskem in francoskem jeziku. Čez nekaj dni bo objavljena tudi v španskem, nemškem in arabskem jeziku. Publikacija vsebuje poleg ustavnih določil tudi ekspozice predsednika zvezne skupščine in ustavne komisije Mijalka Todorovića.

Volitve, težak, vendar uspešen politični preizkus

Občinska konferenca ZKS na Jesenicah je sklenila, da je treba ponovno preveriti vzroke neudeležbe komunistov na volitvah ter tiste, ki opravičljivih vzrokov nimajo, izključiti iz ZK

Pretekli četrtek je bilo na Jesenicah redno zasedanje občinske konference Zveze komunistov, na kateri je bila podana vsestranska in izčrpna ocena zadnjih volitev ter politične dejavnosti ZK in družbenopolitičnih organizacij v predvolilnem obdobju in času po volitvah. S pote-

kom in izidom volitev so na Jesenicah zadovoljni. Enaka sodba je bila izrečena tudi na seji komiteja, seji aktivna komunistov-neposrednih proizvajalcev ter na sestanku sekretarjev osnovnih organizacij ZK iz jeseniške občine. Ocena, ki je bila na konferenci dopolnjena in sprejeta, obravnava številne rezultate volitev in ugotavlja glavne vzroke neupravičene odsotnosti na volitvah. Le-ti so predvsem pisana narodnostna sestava volivcev, kar se je še posebej pokazalo v Podmežakliji in Straži, precejšnja neupravičena odsotnost študentov, ki študirajo v Ljubljani, ter odsotnost športnikov zaradi tekmovanj. Tudi udeležbo učencev v gospodarstvu, ki so letos prvič volili, na Jesenicah niso zadovoljni. Prva zasedanja delegacij in zborov občinske skupščine so pokazala, da so vzeli delegati zaupanje, ki so jim ga izkazali volivci na volitvah, zelo resno.

Jesenice

Zadnja konferenca ZKS je sprejela obširen in konkreten enoletni program nalog organizacije ZKS v jeseniški občini. V programu so opredeljene naloge občinske konference, naloge komiteja občinske konference, naloge komisij konference in komiteja ter naloge osnovnih organizacij po krajevnih skupnostih in TOZD. Del enoletnega programa je tudi delovni program aktivna neposrednih proizvajalcev. Na zadnji konferenci, sestavlja jo 84 komunistov, so za 85. člana izvolili predstavnika na novo ustanovljene osnovne organizacije v Kovinski opremi Mojstrana, za 86. člana konference in novega člana komiteja ter namestnika sekretarja komiteja pa strokovnega političnega delavca na komiteju Dušana Plešo.

Radovljica

V Radovljici se je minuli teden sestel aktiv komunistov delavcev — neposrednih proizvajalcev. Razpravljali so o izvajanju sklepov in stališč sedmega kongresa ZKS in o uresničevanju delovnega programa občinske konference ZK. Ocenili so tudi vililno aktivnost in se pogovorili o pripravah na deseti kongres ZKJ.

V počastitev meseca mladosti so bila minuli teden v radovljiški občini različna športna tekmovanja. V Kamni gorici je bilo finalno tekmovanje v nogometu, na Bledu je bilo predtekmovanje za kviz pod naslovom Družbenopolitična dogajanja in aktualni dogodki januar — april 1974, v Ljupnici pa je bilo finalno tekmovanje v košarki.

Jutri popoldne bo na Bledu skupno zasedanje članov občinske konference zveze komunistov, članov občinske konference SZDL in članov občinskega sindikalnega sveta. Ocenili bodo potek volitev v občini in se dogovorili za izvajanje stališč in sklepov sedmega kongresa ZK Slovenije.

Škofja Loka

Predsednik občinskega sindikalnega sveta v Škofji Loki Marjan Gantar sklicuje prvo sejo predsedstva. Za sejo predlaga oblikovanje komisij pri OBSS, imenovanje upravnega odbora doma oddiha, imenovanje osebja v domu oddiha in določitev osebnih dohodkov zanje, razpravo o predlogu za ustanovitev medobčinskega sveta Zveze sindikatov in razpravo o pripravah na praznovanje dneva samoupravljalcev. Seja bo danes ob 16. uri.

Tržič

Včeraj se je sestalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta. Člani predsedstva so razpravljali o pripravah na občni zbor občinskega sveta Zveze sindikatov Tržič, ki bo jutri popoldne. Včeraj je bil v Tržiču tudi seminar za občane, ki so jih osnovne organizacije ZK iz tržiške občine predlagale za sprejem v ZK. O vlogi, položaju in nalogah organizacije ZK po 7. kongresu ZKS in pred 10. kongresom ZKJ je seminaristom govoril sekretar komiteja občinske konference ZKS Janez Piškur.

V soboto je bilo na osnovni šoli Kokrškega odreda v Križah tekmovanje ekip prve pomoči osnovnih šol iz tržiške občine. Strokovna komisija, ki je ocenjevala znanje najmlajših članov Rdečega križa, je prisodila prvo mesto ekipi osnovne šole heroja Bračiča, ki se bo udeležila republiškega tekmovanja 15. junija v Gradacu v Beli Krajini.

Vsega še nismo dosegli

Petkove otvoritve razstave v tržiškem paviljonu NOB se je udeležil tudi sekretar izvršnega komiteja predsedstva ZKS Franc Šetinc in ob tej priložnosti govoril na razširjeni seji komiteja ZKS Tržič

V petek popoldne so v paviljonu NOB v Tržiču odprli razstavo »Tržič — med kongresoma ZKJ«. Slovesne otvoritve, združene z bogatim kulturnim programom, se je udeležil tudi sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šetinc, ki je po otvoritvi razstave govoril na razširjeni seji komiteja občinske konference ZKS Tržič. Poudaril je, da je Zveza komunistov nepogrešljiva pri ustvarjanju trdnosti in enotnosti samoupravne socialistične Jugoslavije. Krepitev te trdnosti in enotnosti je zato najvažnejša naloga komunistov in njihove organizacije.

Franc Šetinc je v govoru članom komiteja in predstavnikom družbenopolitičnih organizacij dejal, da z doseženim pri ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela še ne moremo biti zadovoljni. Enako velja po sodbi Franca Šetince tudi za organiziranost krajevnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Naša naloga je, je dejal Franc Šetinc, da izvoljene delegate izobražujemo ter usposabljammo za delo, ki smo ga jim zaupali.

Sekretar izvršnega komiteja predsedstva ZKS je nato govoril o nalogah po 7. kongresu ZKS in pripravah na 10. kongres ZKJ. Dejaj, da se mora zveza dobro organizirati in delovati predvsem v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in interesnih skupnostih. Odreči se mora forumskemu delu in povezati z delovnimi ljudmi, življenjem in akcijo. Sprejeta stališča morajo komunisti vsakodnevno zagovarjati in braniti, ker bo lahko le tako politično delo uspešno in učinkovito. Pri tem člani ZK niso vedno dovolj vztrajni.

na ocena zadnjih volitev ter politične dejavnosti ZK in družbenopolitičnih organizacij v predvolilnem obdobju in času po volitvah. S pote-

V Radovljici se je minuli teden sestel aktiv komunistov delavcev — neposrednih proizvajalcev. Razpravljali so o izvajanju sklepov in stališč sedmega kongresa ZKS in o uresničevanju delovnega programa občinske konference ZK. Ocenili so tudi vililno aktivnost in se pogovorili o pripravah na deseti kongres ZKJ.

V počastitev meseca mladosti so bila minuli teden v radovljiški občini različna športna tekmovanja. V Kamni gorici je bilo finalno tekmovanje v nogometu, na Bledu je bilo predtekmovanje za kviz pod naslovom Družbenopolitična dogajanja in aktualni dogodki januar — april 1974, v Ljupnici pa je bilo finalno tekmovanje v košarki.

Jutri popoldne bo na Bledu skupno zasedanje članov občinske konference zveze komunistov, članov občinske konference SZDL in članov občinskega sindikalnega sveta. Ocenili bodo potek volitev v občini in se dogovorili za izvajanje stališč in sklepov sedmega kongresa ZK Slovenije.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta v Škofji Loki Marjan Gantar sklicuje prvo sejo predsedstva. Za sejo predlaga oblikovanje komisij pri OBSS, imenovanje upravnega odbora doma oddiha, imenovanje osebja v domu oddiha in določitev osebnih dohodkov zanje, razpravo o predlogu za ustanovitev medobčinskega sveta Zveze sindikatov in razpravo o pripravah na praznovanje dneva samoupravljalcev. Seja bo danes ob 16. uri.

Včeraj se je sestalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta. Člani predsedstva so razpravljali o pripravah na občni zbor občinskega sveta Zveze sindikatov Tržič, ki bo jutri popoldne. Včeraj je bil v Tržiču tudi seminar za občane, ki so jih osnovne organizacije ZK iz tržiške občine predlagale za sprejem v ZK. O vlogi, položaju in nalogah organizacije ZK po 7. kongresu ZKS in pred 10. kongresom ZKJ je seminaristom govoril sekretar komiteja občinske konference ZKS Janez Piškur.

Petkove otvoritve razstave v tržiškem paviljonu NOB se je udeležil tudi sekretar izvršnega komiteja predsedstva ZKS Franc Šetinc in ob tej priložnosti govoril na razširjeni seji komiteja ZKS Tržič

V petek popoldne so v paviljonu NOB v Tržiču odprli razstavo »Tržič — med kongresoma ZKJ«. Slovesne otvoritve, združene z bogatim kulturnim programom, se je udeležil tudi sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šetinc, ki je po otvoritvi razstave govoril na razširjeni seji komiteja občinske konference ZKS Tržič. Poudaril je, da je Zveza komunistov nepogrešljiva pri ustvarjanju trdnosti in enotnosti samoupravne socialistične Jugoslavije. Krepitev te trdnosti in enotnosti je zato najvažnejša naloga komunistov in njihove organizacije.

Franc Šetinc je v govoru članom komiteja in predstavnikom družbenopolitičnih organizacij dejal, da z doseženim pri ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela še ne moremo biti zadovoljni. Enako velja po sodbi Franca Šetince tudi za organiziranost krajevnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Naša naloga je, je dejal Franc Šetinc, da izvoljene delegate izobražujemo ter usposabljammo za delo, ki smo ga jim zaupali.

Sekretar izvršnega komiteja predsedstva ZKS je nato govoril o nalogah po 7. kongresu ZKS in pripravah na 10. kongres ZKJ. Dejaj, da se mora zveza dobro organizirati in delovati predvsem v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in interesnih skupnostih. Odreči se mora forumskemu delu in povezati z delovnimi ljudmi, življenjem in akcijo. Sprejeta stališča morajo komunisti vsakodnevno zagovarjati in braniti, ker bo lahko le tako politično delo uspešno in učinkovito. Pri tem člani ZK niso vedno dovolj vztrajni.

kom in izidom volitev so na Jesenicah zadovoljni. Enaka sodba je bila izrečena tudi na seji komiteja, seji aktivna komunistov-neposrednih proizvajalcev ter na sestanku sekretarjev osnovnih organizacij ZK iz jeseniške občine. Ocena, ki je bila na konferenci dopolnjena in sprejeta, obravnava številne rezultate volitev in ugotavlja glavne vzroke neupravičene odsotnosti na volitvah. Le-ti so predvsem pisana narodnostna sestava volivcev, kar se je še posebej pokazalo v Podmežakliji in Straži, precejšnja neupravičena odsotnost študentov, ki študirajo v Ljubljani, ter odsotnost športnikov zaradi tekmovanj. Tudi udeležbo učencev v gospodarstvu, ki so letos prvič volili, na Jesenicah niso zadovoljni. Prva zasedanja delegacij in zborov občinske skupščine so pokazala, da so vzeli delegati zaupanje, ki so jim ga izkazali volivci na volitvah, zelo resno.

Ob ocenjevanju rezultatov volitev v jeseniški občini je zanimiva ugotovitev, da kar 50 komunistov iz jeseniške občine ni volilo. Med njimi se jih 19 ni opravičilo. Konferenca je potrdila mnenje aktivna neposrednih proizvajalcev in sklep posveta sekretarjev osnovnih organizacij, da je treba ponovno preveriti upravičenost ali neupravičenost izostanka komunistov z volitev. Slehernega, za katerega bodo ugotovili, da ni volil iz neupravičenih razlogov, bodo izključili iz Zveze komunistov. Komiteja občinske konference bo skrbel za dosledno uresničevanje tega sklepa.

V razpravi na konferenci smo slišali, da so nekatere osnovne organizacije že, druge pa še bodo, napravile lastne ocene volitev in političnega delovanja v tem obdobju. Pomanjkljivosti, ki jih ne kaže prezreti, se ob prihodnjih akcijah in političnem delovanju nasploh, ne smejo ponoviti. Člani konference so opozarjali, da so bila nekatera volišča uresnjena in da tajnost volitev ni bila za jamčena. Živahna razprava je bila pri vprašanju, ali bi kazalo v

Gorenjska po kongresu ZKS

Sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Martin Košir je sklical v ponedeljek dopoldne v Kranju posvetovanje, na katerem so obravnavali aktualna družbenopolitična in ekonomska vprašanja razvoja Gorenjske v skladu s sklepi in stališči 7. kongresa ZKS. Posvetovanja so se udeležili predsedniki skupščin in izvršnih svetov go-

prihodnje posvečati več pozornosti zaprtim ali odprtim kandidatnim listam. Težiti moramo k zaprtim kandidatnim listam, je dejala večina govornikov, vendar mora biti pred tem predkandidacijski in kandidacijski postopek temeljito opravljen. Volitve so in morajo biti le ena od številnih faz priprav na volitve in dejavnosti v tem času. Veliko tega je bilo pri preteklih volitvah že storjenega, nekatere pomanjkljivosti pa bo treba še odstraniti. Vseeno so bile volitve temeljit preizkus politične in organizacijske dejavnosti ZK in drugih družbenopolitičnih organizacij, ki so ga Jeseničani dobro prestali.

Konferenca je sprejela več pomembnih dolgoročnih sklepov.

Koordinacijski odbori za volitve bodo tudi v prihodnje stalna oblika dela družbenopolitičnih organizacij v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih. Nadaljevati se mora evidentiranje kandidatov za delegacije in organe družbenopolitičnih organizacij ter postati stalna oblika političnega dela. Zveza komunistov si bo prizadevala organizirati osnovne organizacije v vseh TOZD in krajevnih skupnostih. Med člani delegacij in članstvom družbenopolitičnih organizacij bo skušala pridobiti čim več novih članov ZK. Člani konference so izrekli priznanje vsem aktivistom, ki so opravili pri volitvah veliko delo, zahtevali, da se pomanjkljivosti odpravijo in da se opomni člani konference, ki ne hodijo na zasedanja.

Baklada pred dnevom mladosti

V počastitev dneva mladosti bo v petek zvečer ob 20. uri krenila skozi Jesenice velika baklada mladosti. V njej bodo sodelovali mladinci, pripadniki specializiranih organizacij, dijaki, učenci, gasilci in drugi. Pred gimnazijo bo zborovanje, s katerega bodo poslali predsedniku Titu na 82. rojstni dan pozdravno brzojavko. V povorki bosta sodelovali tudi godbi na pihala z Jesenic in iz Gorj. V času baklade bodo na okoljskih vrhovih zagoreli kresovi.

renjskih občin, sekretarji komitejev ZKS ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Na posvetovanju so ugotovili, da smo na Gorenjskem dosegli zadovoljivo raven družbenopolitične in akcijske enotnosti ZK ter povezovanja. Na nekaterih področjih, predvsem gospodarskih, pa povezovanje in sodelovanje še vedno šepa. Skupščina skupnosti gorenjskih občin, ki jo je najnujnejšim pred oblikovanjem, bo imela pri tem pomembno vlogo.

Orientacijski pohod na Jesenicah

Zveza rezervnih vojaških starešin občine Jesenice je organizirala v soboto orientacijski pohod za svoje člane. Več kot 100 rezervnih vojaških starešin se je najprej pomerilo v streljanju, nato pa so krenili na pohod do Mlak in nazaj. Na pohodu so utrjevali znanje vojaških veščin.

Podpora družbenemu in političnemu povezovanju Gorenjske

V ponedeljek je bila v dvorani paviljona NOB v Trzinu 4. seja konference občinske organizacije ZKS Trzin. Udeležil se jo je tudi sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Martin Košir. Na konferenci so trziški komunisti ocenili delo in stanje organizacije po občinski konferenci, ki je bila 29. oktobra lani, sodelovanje med družbenopolitičnimi organizacijami v občini, gospodarski položaj občine, za katerega sta značilni pešanje rasti osebnih dohodkov in investicij, stanovanjsko politiko, samoupravljanje v občini ter integracijska gibanja, v katera se že ali se bo vključevala trziška industrija. Na konferenci so nadalje obravnavali poročila o delu posameznih komisij komiteja in konference ter poročila aktivov neposrednih proizvajalcev ter mladih komunistov.

Konferenca ZK je nato sprejela letošnji delovni program konference, komiteja ter njenih organov ter priporočila komisiji za organiziranost in razvoj, naj nadaljuje z začetimi aktivnostmi, ki so cilj je utrditi organizacijsko in akcijsko enotnost nekaterih osnovnih organizacij in stalnih aktivov v občini.

Razpravljavci na konferenci so poudarjali, da je treba okrepi akcijsko in dejno enotnost članov ZK v trziški občini. Razen v temeljnih organizacijah združenega dela bi morali dobiti komunisti večji vpliv v krajevnih skupnostih. Temeljito se bo treba pogovoriti o stanovanjski politiki v občini, ker grozi, da

utegne zaradi pomanjkanja denarja za komunalno urejanje zidanih površin stanovanjske gradnje opešati. Čim prej, najkasneje pa do jeseni, bo treba začeti razpravljati o drugačnem financiranju družbene stanovanjske gradnje v občini. Sedanja delitev sredstev, ki se zberejo s stanovanjskim prispevkom, ni najbolj posrečena in ne spodbuja v dovoljni meri akcije za gradnjo stanovanj za delavce. S to nalogo se bo morala ukvarjati predvsem samoupravna stanovanjska skupnost, ki je pred ustanovitvijo. Trziški komunisti so podprli prizadevanja za trdnješe povezovanje Gorenjske, za kar se še posebej zavzema medobčinski svet ZKS za Gorenjsko. Posebno pozornost bo treba posvetiti gospodarskemu povezovanju Gorenjske, za kar so odgovorni predvsem komunisti v delovnih organizacijah.

Na ponedeljkovi konferenci ZK v Trzinu so se dogovorili, da je treba zagotoviti čim boljše udeležbo Trzinčanov na proslavi ob 50. obletnici zloma Orjuna, ki bo 1. junija v Trbovljah.

J. Košnjek

Na Ljubelju odkrili spominski plošči

V soboto dopoldne so v obnovljenem nekdanjem koncentracijskem taborišču na Ljubelju, podružnici Mauthausna, odkrili spominski plošči vsem, ki so trpeli in umirali v koncentracijskih taboriščih Rižana pri Trstu in Fraschette-Alatri v Srednji Italiji. Taborišči sta bili prav tako kot ljubeljsko podružnici Mauthausna. Na prostoru nekdanjega ljubeljskega taborišča so tako urejene spominske plošče za skoraj vsa največja in najbolj zloglasna fašistična in nacistična taborišča Evrope.

Slavnostni govornik na sobotni proslavi na Ljubelju je bil predstavnik republiškega odbora Zveze združenj borcev NOV Lojze Bukovac, v kulturnem programu pa je sodelovala trziška godba na pihala ter učenci trziških in ljubljanskih osnovnih šol.

-jk

Tek od spomenika do spomenika

V počastitev dneva mladosti — 25. maja — pripravlja občinska konferenca v Kranju množičen tek od spomenika do spomenika. Vsak mladinski aktiv na območju občine bo sodeloval v teku z vsaj eno tričlansko žensko in vsaj z eno tričlansko moško ekipo. Proga za mladince bo dolga približno 3000 metrov, mladinke pa bodo morale preteči približno 500 metrov manj. Sodelujejo lahko mladinci in mladinke od 17.—27. leta. Ekipe bodo startale 25. maja ob 11. uri na Trgu revolucije.

-lb

Kadrovska služba delovne organizacije

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov

razglašča prosto delovno mesto v TOZD — Tovarna avtopnevmatike Sava — Semperit Kranj

vodje izvoza

Pogoj:

- zaključena visoka strokovna izobrazba komercialne oz. ekonomske smeri,
- aktivno znanje nemškega jezika,
- opravljena zunanjetrgovinska registracija,
- poskusno delo 60 delovnih dni.

Kandidati morajo biti moralno politično neoporečni, organizacijsko sposobni in imeti morajo pravičen odnos do samoupravljanja.

Pri izbiri bodo imeli prednost kandidati s prakso na izvoznem področju.

Poleg tega ponovno razglašamo prosti delovni mesti

dveh konstrukterjev-projektantov

v TOZD Tovarna tehničnih izdelkov in SDS Organizacija skupnih služb

Pogoj:

- zaključena visoka strokovna izobrazba strojne smeri, po možnosti s prakso,
- poskusno delo 60 delovnih dni.

in prosto delovno mesto samostojnega analitika-programerja

za delo na področju razvijanja sistema delitve osebnih dohodkov

Pogoj:

- zaključena visoka strokovna izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri,
  - poskusno delo 60 delovnih dni.
- Nastop dela takoj ali po dogovoru. Delo se združuje za nedoločen čas. Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema kadrovska služba, oddelek za zaposlovanje, Kranj, Škofjeloška 6, najkasneje do 30. maja 1974. O sklepu odbora za medsebojna razmerja bodo kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh po preteku roka razglasa.

Od včeraj naprej, dragi moji, sem predsednik komisije za kadrovska vprašanja v našem podjetju. Pomislite, nič manj kot predsednik! Preprosto določili so me in odkrito priznam, da se nisem preveč upiral, kajti to je prva pomembnejša funkcija v mojem življenju. Naravnost vznemirjen sem bil in dobre volje kot že dolgo ne. Po službi sta mi nogi kar sami od sebe zavili v gostilno »Buteljka«, čeprav drugače le zelo redko zahajam v lokale. Ampak zdaj bo žena gotovo razumela, saj predsedniških stolčkov ne prodajajo na tržnici.

Ze pri vratih je butnilo vame: »Hura, stara sablja! Si končno ušel svojemu angelu varuhu? Pridi, ga bomo kakšno kapljo na zob vrgli!«

Okrog mize so sedeli prijatelji in znanci, s katerimi sem v mladosti prelumpal veliko noči. Ah, kako čas teče!

»Sef, prinesel en liter! Plačam jaz.«

»No, no, kaj pa ti je? Ali deduješ?« so se oglasili ostali. »Vsaj klobuk bi prejšel.«

»Tovariši, predsednik sem postal, predsednik komisije za...«

»Daj no mir!« je uskočil zajedljivi Jože. »Ne mori nas s predsedniki. Dandanes smo tako ali tako vsi nekakšni predsedniki. Raje povej, kaj sicer počneš.«

»Nikar ne pretiravaj, fant!« sem mu malce užaljen odurnil. »Čisto vsak vendar ne more biti predsednik.«

»Kako da ne! Pred seboj recimo, vidiš predsednika hišnega sveta našega bloka,« se je burkasto priklonil.

»In jaz sem predsednik krajevne skupnosti. Saj še veš, a ne?« je pristavil Pepe.

Vsi smo predsedniki

Potem so začeli drug čez drugega pripovedovati o funkcijah, ki jih opravljajo. Vencej je predsednik ribiške družine, Tone predsednik kolesarskega kluba, France je bil pred dobrim mesecem predsednik volilne komisije, Lojzetu so nprtili dolžnost predsednika pripravljalnega odbora za izvedbo gasilske veselice, Borut je predsednik delavskega sveta tovarne Majzl, Miha predsednik sindikalne organizacije...

»Hej, gospodje!« je izza šanka zaupil oštr Gustl. »Ko ste ravno pri tovrstni debati, bi rad dodal, da sem tudi jaz predsednik — predsednik združenja zasebnih gostincev.«

Nastala je nenavadna tišina. Prisotni so hoteli slišati, kaj bom rekel. Toda bil sem preveč zmeden, da bi mogel govoriti. K sreči je prav takrat vstopil v točilnico zaraščen dedec, natreskan kot sam vrag.

»En-ci-ja!« je kolcnil v birta in po žepih povaljanih hlač jel nerodno iskati drobiž.

»Boste zanj tudi trdili, da so v kasto predsednikov?« sem polglasno zbedel družino.

»Tudi. Predsednik kluba zdravljenih alkoholikov je. Pred štirinajstimi dnevi je spet »splaval«, a ga kolegi še niso utegnili razrešiti odgovorne dolžnosti.«

Kapituliral sem, plačal vino in jo odkuril. Domov, kajpak. Ranjeni ponos in samozavest je najbolje celiti v krogu svojcev. Toda »krog svojcev« v podobi soproge in sina tokrat ni izžareval nobene blagodejne topline.

»Juha in omaka sta povreli, meso pa je suho kot podplat. Kje si kolovratil? Ura bo kmalu pet. Aha, po pijači smrdiš! In prav danes nama moraš pripraviti takšno veselje, prav danes, ko imam rojstni dan in ko so Petrečka, najboljšega učenca na šoli, izvolili za predsednika pionirske organizacije!« je najdražja bruhnila v jok.

Brez besed sem vstal, oblekel suknič ter odklamal do najbližjega bifeja. Ob brizgancu sem potlej skušal prebaviti šokantno spoznanje, da sploh ne pripadam ljudstvu proletarcev in kmetov, temveč narodu predsednikov.

RJ

Podporno članstvo Rdečega križa

Sredstva podpornega članstva RK so z leti postala pomemben člen v financiranju dejavnosti te humanitarne organizacije. Obenem pa se je ta sodobnejši način zbiranja sredstev pokazal kot uspešnejši od zbiranja prostovoljnih prispevkov. Zbiranje denarja za humanitarne namene po načinu podpornega članstva se je začelo v letu 1968. Ze naslednje leto je bilo na seznamu podpornih članov 33 slovenskih občin, medtem ko jih je bilo lani že 57. Le v občinah Slovenska Bistrica ter Piran in Hrastnik še ni podpornih članov Rdečega križa. Iz številk, ki jih vsako leto enkrat objavi časopis »Podporni član«, je razvidno, da naraščata tako število kolektivnih kot tudi individualnih podpornih članov. Tako je bilo lani že skoraj 10.000 individualnih podpornih članov, kolektivnih pa 974. Republiški odbor Rdečega križa Slovenije je takšno naraščanje podpornega član-

stva v Sloveniji ocenil za dokaj ugodno, tako da bo ta oblika zbiranja sredstev za humanitarne namene ostala še naprej.

L. M.

Obrambna vzgoja Radovljčanov

Na osnovi sklepa sveta za ljudsko obrambo skupščine občine in zakona o narodni obrambi bo radovljška Delavska univerza organizirala letos predavanja o obrambni vzgoji prebivalstva. Izobraževanje je obvezno za vse občane med 16. in 65. letom starosti, ki nimajo obveznosti druge. Predavanja bodo v vseh večjih krajih radovljške občine.

Ta teden bo že zaključeno prvo predavanje o krajevni skupnosti in splošnem ljudskem odporu. Predavanje je popestreno s filmom. Drugo predavanje pa bo govorilo o varstvu gozdov pred požari.

JR

Na podlagi odloka o podeljevanju nagrad občine Kranj (Uradni vestnik Gorenjske, št. 15-162/68, 19-176/69 in 27-248/69) Skupščina občine Kranj, komisija za odlikovanja in priznanja, po sklepu seje z dne 21. maja 1974 p o d a l j š u j e rok razpisa z dne 25. 12. 1973 za

nagrade občine Kranj za leto 1974

ter razpis ponovno objavlja:

- za skupine občanov, delovne in druge organizacije: za izredne uspehe pri delu, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine,
- za posamezne občane: za izredne uspehe pri delu in za zgledna dejanja, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine.

Nagrada občanu znaša 5.000 din, nagrada skupini občanov, delovni ali drugi organizaciji pa 10.000 din.

Predloge za podelitev nagrade občine Kranj lahko dajejo občani ter delovne in druge organizacije.

Predlogi za podelitev nagrad morajo biti predloženi komisiji za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Kranj DO 31. MAJA 1974. Ta jih bo obravnavala skupaj z onimi, ki so bili dani po prvem razpisu.

Nagrade bodo podeljene ob občinskem prazniku 1. avgustu.

Številka: 113-05/1974-05-L
Kranj, dne 21/5-1974

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
Komisija za odlikovanja in priznanja

Višje oskrbnine

Čeprav je v proračunu skupščine občine Kranj namenjeno za socialno dejavnost v letošnjem letu kar za 33 odstotkov več denarja, pa vendar tega družbenega denarja, ki naj izravna socialne razlike med občani, ne bo na preostanjanje. V vsoto 582 milijonov starih din, kolikor znaša finančni načrt za leto, so namreč všteta tudi sredstva za razširjeno dejavnost (na primer novi dom upokojencev in pa večje zdravstvene kolonije), tako da bo denarja namenjenega neposredno socialne pomoči potrebnim občanom več le za 13 odstotkov. Ko je konferenca za socialno delo v Kranju pred kratkim razpravljala o financiranju te dejavnosti, je izrazila tudi zaskrbljenost, če bo sredstev za vse sploh letos dovolj. Vzporedno s splošnim večanjem življenjskih stroškov se višajo tudi cene v raznih zavodih in domovih. Napovedujejo, da bodo oskrbnine v teh ustanovah višje za kakih 20 odstotkov, tako da bo verjetno letos treba za te namene odšteti več denarja, kot je bilo s finančnim načrtom predvideno.

Vendar pa bo primanjkljaj, ki zaradi tega grozi finančnemu načrtu za socialno delo, pokrila — tako je bilo zagotovljeno — skupščina občine iz morebitnega presežka proračuna ob koncu leta. Kljub napovedanemu primanjkljaju — za sedaj je ocenjen na okoli 50 starih milijonov din — pa je konferenca za socialno delo menila, da je treba vsaj minimalno povečati denarne prejemke občanov, ki so tega potrebni. Sprejet je bil predlog centra za socialno delo, ki je predlagal povečanje stalnih družbenih denarnih pomoči za 20 odstotkov, prav tako tudi začasnih in enkratnih. Večji naj bi bil, in to za 10 din tudi otroški dodatek za otroke iz kmečkih družin, izplačal pa naj bi se od 1. januarja letos dalje. Družbene denarne pomoči pa bi se povečale z majem. Za 20 odstotkov naj bi se povišale tudi ozimnice in rejnine, rejnikom pa bi se izplačala enkratna nagrada za njihovo delo v znesku 750 din. Povišale naj bi se tudi kmetijske oskrbnine, in to za 17 odstotkov — tako kot so se pokojnine. Za nekaj starih tisočakov bo višja tudi žepnina oskrbovancev v domovih za ostarele.

L. M.

Srečanje osemdesetletnikov

Kranjska podružnica društva upokojencev v Kranju že več let prireja sprejeme za najstarejše člane. Ze pred kakimi osmimi leti so se domenili, da bodo ob praznikih povabili najstarejše upokojence na srečanje s skromno pogostitvijo. Srečanja osemdesetletnikov, kot jih sedaj imenujejo, so bila prejšnja leta ob 29. novembru, zadnje čase pa so jih prestavili na pomlad. Tako so letos organizirali srečanje osemdesetletnikov 1. maja popoldne. Povabili so sicer vseh 231 najstarejših upokojencev od 80. leta dalje, vendar pa je zaradi različnih vzrokov, med katerimi bolezen ni najbolj redek, prišlo na srečanje le 64 najstarejših upokojencev. Člani upravnega odbora, ki so vabila za letošnje srečanje osebno raznosili, bodo poskrbeli, da bodo tudi tisti starostniki, ki na srečanje niso mogli priti, deležni majhne pozornosti.

Na letošnjem majskem srečanju so se kranjski starostniki ob prigrizku in pijači poveseleli in porazgovorili do poznih večernih ur. Prislunhili so nagovoru predsednika društva, ki jim je zaželel prijetno počutje, nato pa je zapel še moški pevski zbor društva upokojencev. Brez glasbe seveda ni šlo: zanj je poskrbel Nace Uslakar in njegov ansambel.

L. M.

Do pred kratkim so bile na Jesenicah vsekakor najslabše ceste in poti v najstarejšem delu na Murovi. Zato je skupščina občine Jesenice že lani predvidela potreben denar za njihovo ureditev. Delavci podjetja Kovinar Jesenice so najprej uredili spodnji ustroj cestišč, prejšnji in ta teden pa so delavci Cestnega podjetja Kranj položili na Murovi tudi asfaltno prevleko. — B. B.

Izreden razvoj

Škofjeloška občina v zadnjih nekaj letih izredno napredovala — velike naložbe v industrijo, kmetijstvo, turizem in gostinstvo — narodni dohodek na prebivalca skoraj podvojen

Škofjeloška občina je v zadnjih nekaj letih opozorila nase ne le s praznovanjem tisočletnice mesta, temveč še bolj z izredno dinamičnim razvojem, s katerim je po razvitosti prehitela več slovenskih občin. O tem najbolj pričča porast narodnega dohodka, ki je leta 1968 znašal 697 dolarjev, lani pa že 1356 dolarjev na prebivalca. Vrednosti sta izračunani po tečaju valute, ki sta veljali v teh dveh letih.

Najhitrejši razvoj je doživelo gospodarstvo. Samo v zadnjih 4 letih je bilo v osnovna in obratna sredstva vloženi 716 milijonov dinarjev. Največ naložb je šlo za razvoj industrije, in sicer 458 milijonov dinarjev, v kmetijstvo so investirali 19 milijonov, v turizem in gostinstvo 141 milijonov, v obrt 36 milijonov, v trgovino 26 milijonov, v komunalno in stanovanjsko dejavnost pa 20 milijonov dinarjev.

V štirih letih so bile zgrajene proizvodne hale Alpine, v Žireh, Gorenji vasi in na Colu, tovarne Etiketa, Jelovica v Gorenji vasi, Iskra in Alpes v Železnikih, LTH, Kroj, Odeja, hala Iskre v Retečah, računski center LTH ter nekateri pomembnejši objekti v Gradisu, Gorenjski predilnici in v Transturistu. S tem so gospodarske delovne organizacije pridobile 64.000 kvadratnih metrov novih proizvodnih površin in odprle 3150 novih delov-

nih mest, tako da se je število zaposlenih povečalo za dobro tretjino. S tem so zagotovile dovolj možnosti za zaposlovanje delavcev s svojega področja, precej delavcev pa so morale pridobiti tudi v manj razvitih področjih Slovenije in tudi iz drugih republik. Za skupno nekaj manj kot 30.000 prebivalcev občine je sedaj na voljo skoraj 12.000 delovnih mest.

Kljub velikim vlaganjem v kmetijstvo pa je delež kmečkega prebivalstva prav v zadnjih treh letih močno upadel. Lani so predstavljali le še 10 odstotkov prebivalstva v občini, medtem ko jih je bilo leta 1970 še 15 odstotkov.

Veliko denarja so delovne organizacije in občani namenili tudi za gradnjo objektov širšega družbenega pomena. Že leta 1965 so v Železnikih izglasovali krajevni samoprispevek za obnovu šole in dograditev telovadnice. Čez dve leti je bil samoprispevek tudi v drugem delu občine in po priključitvi Žirov tudi v žirovski kotlini. S pomočjo zbrane denarja imajo v Železnikih obnovljeno in povečano šolo s telovadnico, nova je osnovna šola v Gorenji vasi in v Škofi Loki, posebna osnovna šola v Škofi Loki in obnovljena je osnovna šola v Žireh. Iz samoprispevka v KS Žiri bodo zgradili še nekaj učilnic pri šoli in telovadnico. Nova je tudi Poklicana lesna šola na Trati.

Velik napredek je v tem času doživel tudi turizem in gostinstvo. Kmečki turizem je prav na loških tleh najbolj odločno zaoral ledino. V Škofi Loki pa je bil zgrajen nov hotel in obnovljeni so bili številni drugi objekti. V Železnikih so v Alpesu uredili delavsko restavracijo, na Trati pa so lani odprli novo samopostrežno restavracijo. Zaradi hitrega porasta mladih delavcev so zgradili samski dom v Železnikih in na Trati pri Škofi Loki.

V tem času so se v občini že začele razpravljati o delovnem gradivu za srednjeročni plan razvoja do leta 1980. Njegova naloga bo, da se gospodarstvu še naprej zagotovi tako ugodna rast. Strokovne ocene pričajo, da so možnosti, da Škofjeloška občina še naprej tako hitro napreduje, le rast v širino bo morala zamenjati z boljšim izkoriščanjem zmogljivosti. To bodo dosegli s prizadevanji za boljše produktivnost dela — le-to bodo dosegali z boljše organizacijo dela, predvsem pa z izobraževanjem delavcev, ki naj bodo usposobljeni za delo na najbolj zahtevnih sodobnih strojih. Gospodarske organizacije pa se bodo še bolj povezovala z gospodarstvom zunaj občinskih meja.

Novo srednjeročno obdobje naj bi opravilo tudi neskladje v razvoju posameznih dejavnosti. Industrija sedaj izrazito vodi, močno pa v primerjavi z njo rastejo trgovina in obrt, turizem, promet in komunala. Prav tako naj bi v občini še nekoliko bolj pospeševali naložbe v družbeni standard, ki je zaradi velikih naložb v osnovna sredstva ostajal ob strani.

L. Bogataj

Manj ugoden start

Pred nedavnim je sekretariat medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko razpravljala o doseženih rezultatih gorenjskega gospodarstva v minulem letu in o predvidevanjih za letos. Ugotovili so, da je bil start v letošnje poslovno leto za večino gorenjskih gospodarskih organizacij manj ugoden kot lani.

Značilna za gorenjsko gospodarstvo je predelovalna industrija, ki je vezana na nabavo surovin z drugih področij države ali iz tujine. Zaradi povečanja cen nekaterih surovin v minulem letu so tako sredstva za nakup surovin na Gorenjskem precej porasla. To pa se je pokazalo v manjšem porastu dohodka in manjši akumulaciji. Celotni dohodek je bil lani za 25 odstotkov večji kot v letu 1972. Za enak odstotek se je povečal celotni dohodek tudi v republiškem merilu. Porabljena sredstva za surovine pa so bila lani za 28 odstotkov večja kot leto poprej (v republiškem merilu pa za 27 odstotkov).

Ker se je povečalo število zaposlenih, se je ustvarjeni dohodek na zaposlenega na Gorenjskem povečal le za 13 odstotkov. Močno pa je upadla akumulativnost zaradi povečanih zakonskih in pogodbenih obveznosti. Tovrstne obveznosti so namreč lani porasle za 48 odstotkov.

Letos bo gospodarstvo na Gorenjskem bolj vezano na tuje vire financiranja, tako glede osnovnih kot tudi glede obratnih sredstev. Sicer pa so že lani tuji viri financiranja naraščali hitreje kot lastni. Tako so se posojila in obveznosti do dobaviteljev povečala za 19 odstotkov. Razen tega čakajo letos gospodarske organizacije precejšnje obveznosti za odplačilo dolgoročnih posojil. Te obveznosti bodo predstavljale kar 43 odstotkov lani ustvarjenega dohodka za sklade.

Terjatve do kupcev so bile konec minulega leta za 6 odstotkov večje kot v začetku leta. Terjatve so na primer znašale 2314 milijonov dinarjev, obveznosti pa 1195 milijonov. Z drugimi besedami to pomeni, da je gospodarstvo lani kreditiralo kupce za prek 1000 milijonov dinarjev. Število blokiranih dni žiro računov se je lani zmanjšalo v primerjavi z letom 1972 za polovico. Najpogosteje pa so imele delovne organizacije blokirane žiro račune zaradi prepozno vrnjenih posojil iz rezervnega sklada.

V prvih letošnjih mesecih na Gorenjskem skoraj ni bilo nelikvidnih delovnih organizacij. Edini primer je bil Zavod za pospeševanje in razvoj turizma na Bledu, ki je imel blokirani žiro račun več kot 45 dni, za kar je po zakonu potreben sanacijski postopek. Minulo leto pa so le štiri delovne organizacije zaključile z izgubo: Kranjske opekarne, Opekarna Dvorska vas, Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka in Komunalno podjetje Radovljica.

Poprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega je lani znašal 2197 dinarjev in se je za 16 odstotkov povečal v primerjavi z letom poprej. Letos pa so že na začetku leta osebni dohodki precej poskočili, ker zaradi spremenjenih predpisov ob mesečnih izplačilih ni več treba predložiti izplačil po kalkulativnih osebnih dohodkih. Razen tega je minuli mesec precej delovnih organizacij tudi že izplačalo regrese za letošnje dopuste.

In kakšna je ocena službe družbenega knjigovodstva za poslovanje v letošnjem prvem tromesečju. Čeprav je bil poslovni start manj ugoden od lanskega, podatki kažejo, da ni bistvenih odstopanj od zabeleženih poprečij v republiki.

A. Zalar

Stanovanja tudi za mlade družine

V Škofi Loki letos podelili že 35 stanovanj iz solidarnostnega sklada — izdelana merila za dodelitev stanovanj mladim družinam — predvsem blokovna gradnja

Od leta 1970 do konca leta 1972 so v Škofjeloški občini zgradili le 60 družbenih stanovanj. Razumljivo je, da je spričo takšnega stanja zelo hitro naraščala gradnja zasebnih hiš. Naselja pritličnih, visokopritličnih in enonadstropnih stavb so pokrile velike površine zlasti v okolici mesta in v večjih naseljih. Kljub temu pa je iz leta v leto naraščalo število tistih občanov, ki si nikakor niso mogli zagotoviti strehe nad glavo.

Srednjeročni program razvoja občine predvideva, da bodo do konca leta 1976 zgradili 750 stanovanj ali 190 letno v družbeni in zasebni lasti. Lani so program že začeli uresničevati. Ključne družbenih stanovanj je dobilo 67 občanov, in sicer 55 v Škofi Loki in 12 v Žireh. Letos pa načrt predvideva vselitve v 165 stanovanj (55 jih je bilo vseljenih že aprila). Če bo tempo gradnje ostal isti, lahko resno računajo, da bodo program uresničili.

Obveznice za zvezni proračun

Ob sprejetju letošnjega zveznega proračuna se je izkazalo, da zmanjka 210 milijard starih dinarjev, ki naj bi jih pokrili s prodajo obveznic delovnim organizacijam. Obveznice se obrestujejo po 10-odstotni obrestni meri in jih je mogoče vnovčiti po preteku enega leta.

Po posebnem ključu je treba v Sloveniji vnovčiti za 35 milijard starih dinarjev obveznic, na Gorenjskem pa 3,85 milijarde starih dinarjev. Kranjska podružnica Službe družbenega knjigovodstva je o prodaji obveznic že investila vse delovne organizacije in do konca aprila vnovčila za nekaj nad 570 milijonov dinarjev obveznic.

Delovne organizacije za nakup obveznic lahko uporabijo do 30 odstotkov sredstev rezervnega sklada. Ta denar je kot avista sredstva naložen v poslovnih bankah, obresti zanj pa so nižje kot obresti od obveznic.

A. Z.

Barv na tone

V tovarni barv in lakov Color Medvode so v prvih štirih mesecih letos izdelali nad 8000 ton premaznih sredstev ter dosegli 96 milijonov dinarjev realizacije. Večino izdelkov so prodali na domačem tržišču, izvozili pa so za nekaj nad milijon dolarjev.

-fr

Upanje na uspešno izpolnjevanje planov stanovanjske gradnje daje tudi nova oblika gospodarjenja z denarjem, namenjenim za graditev stanovanj, in pa združitev vseh, ki lahko vplivajo na stanovanjsko politiko v samoupravno stanovanjsko skupnost. Slednja bo ustanovljena do konca junija, solidarnostni sklad pa že drugo leto opravlja svojo nalogo. Lani se je v njem zbralo skoraj 8 milijonov dinarjev. Delovne organizacije pa so vročile v banki za stanovanjsko gradnjo 3.800.000 dinarjev, v organizacijah združenega dela pa so za stanovanja namenili 17.300.000 dinarjev. Skupaj se je torej v občini zbralo 30 milijonov dinarjev, za kar bi lahko kupili 160 dvosobnih stanovanj po sedanji ceni. Do resničnih števil pa bi prišli šele tedaj, če bi k tej vsoti pristeli še denar, ki ga za stanovanja vložijo občani, in pa delo zlasti pri gradnji zasebnih hiš.

Iz sredstev solidarnostnega sklada je bilo kupljenih že 35 stanovanj. Letos pa bo dobilo ključke še 40 pričakovancev. Ta stanovanja dobijo izključno delavci z nizkimi osebnimi dohodki, ki ne smejo presegati 900 dinarjev na člana družine in z neprimernimi stanovanjskimi razmerami. Aprila pa so podelili 5 stanovanj, ki so bila kupljena z denarjem iz solidarnostnega sklada, tudi mladim družinam. Stanovanja so enosobna. Pogoj za pridobitev ključke je slabo materialno stanje družine, neugodne stanovanjske razmere oziroma, da mlada zakonca nimata kje stanovati, da imata otroke, da nista poročena več kot 5 let in da se delovna organizacija, v kateri delata, obveže, da jima bo v najkasneje petih letih pomagala rešiti stanovanjski problem. V stanovanju solidarnostnega sklada namreč lahko mlada družina ostane največ pet let. Zakonca tudi ne smeta biti starejša od 30 let.

Ceprav je v srednjeročnem planu razvoja jasno zapisano, da je treba podpirati predvsem blokovno gradnjo, ki ne posega toliko v širino, se večina delovnih organizacij ne drži tega načela. Stanovanjska vprašanja rešujejo tako, da denar razdelijo med veliko proslincev — predvsem graditeljem zasebnih hiš. Prav zaradi skromnih sredstev pa trajna gradnja zasebnih hiš večina vsaj 5 let. Manjkajoča sredstva graditelji nadomešča z lastnim delom, kar pa gotovo vpliva na njegovo delovno storilnost in zdravje. Tudi letošnje razdeljevanje denarja ne kaže bistvenega izboljšanja. Kaže, da bo red naredila šele zaostrena zemljiška politika, ki ne bo več dovolila parcelizacije najboljših kmetijske zemlje.

L. Bogataj

Za pomlad poletje '74

NOVO

V »Sori« presegajo plan

V tovarni Sora Medvode, poslovni enoti podjetja Slovenijales, so v prvih štirih mesecih letos prodali za 10 milijonov dinarjev izdelkov, kar za 87 % več kot lani v tem času. Proizvodni program obsega predvsem garniture, katere večinoma prodajo na domačem tržišču.

V načrtu imajo graditev novih proizvodnih prostorov ter računajo, da bodo z novo strojno opremo podvojili sedanjo proizvodnjo. Dela, ki bodo veljala 23 milijonov dinarjev, bodo predvidoma končana že maja prihodnje leto.

-fr

Skrb za kmete

Delo sklada za pospeševanje kmetijstva pri občini Ljubljana-Siška je bilo lani zelo uspešno. Začrtan program dela so v celoti izpolnili ter so od 400.000 dinarjev proračunskih dohodkov kar polovico porabili za regresiranje umetnega osemenjevanja, graditev silosov in za nabavo plemenske živine. Za kmetovalce so pripravili več predavanj ter na živinorejski razstavi v Vodicah prikazali dosežke te panoge. Z usmerjanjem kmetij in njihovim opremljanjem s stroji so uspeli povečati kmetijsko proizvodnjo.

-fr

Žena, varno delo in zdravje

Pri nas in v svetu stalno raste število in odstotek zaposlenih žena, čeprav sociologi še vedno natančno ne vedo, ali je vzrok za to premajhen dohodek družine, potreba za poklicnim uveljavljanjem ali kak še drug manj raziskan vzrok.

V SR Sloveniji je od skupno zaposlenih že več kot 42 % žena. Ta odstotek je višji kot v drugih republikah in pokrajinah, in višji kot v večini drugih držav. Kot primer omenjam, da je v Hrvaški od skupno zaposlenih 36 % žena, v Srbiji 30 %, v Bosni in Hercegovini 25 %, a na Kosovu le 18 %. V Avstriji tvorijo žene 38 % vseh zaposlenih, v ZR Nemčiji 37 %, v ZDA 28 %, a v Italiji le 26 %.

Največ žena je zaposlenih v trgovini in gostinstvu, v kovinski in elektroindustriji, v tekstilni industriji, v kulturno prosvetni dejavnosti, v zdravstvu in kmetijstvu.

Pravilna zaposlitev žena je, če žene dosegajo dober kvalitativni in kvantitativni delovni učinek, da pa pri tem ne pride do okvare njihovega zdravja in da so omogočene in zaščitene njihove biološke funkcije — predvsem, da rodijo in vzgojijo potomstvo.

Žal so pogosto žene bolj ogrožene pri delu kot moški. Osnovni vzroki takega stanja so specifične anatomske, fiziološke, biološke, psihološke in sociološke lastnosti ženskega organizma.

Dejavniki delovnega in tehnološkega postopka, ki bolj prizadenejo ženo kot moškega med delom so:

1. težko fizično delo, nefiziološki položaj telesa pri delu in preutrujenost,
2. neugodno toplotno okolje, vibracija, ropot in ionizirajoče sevanje,
3. nekatere strupene snovi.

Ženske so povprečno 13 cm manjše. Globalna mišična moč žena je bistveno manjša in se da le zelo malo pridobiti s treningom. Splošna telesna sposobnost žena je ca. 20 do 24 % manjša. Žene imajo gracilnejše mišičje in skelet ter manjši volumen srca in pljuč. Zato pri žedah med težkim fizičnim delom pride prej do preutrujenosti in negativnih posledic, predvsem na gibalnem in rodilnem sistemu. Zato se pri žedah med težkim fizičnim delom prej pojavijo deformacije hrbtnice, ploska stopala in krčne žile. Posledice težkega dela na rodilih so motnje v menstrualnem ciklusu in dislokacije maternice.

Težje fizično delo je posebno škodljivo v puberteti, med menstruacijo, v nosečnosti, med dojenjem in v meniju.

Nefiziološki položaj telesa pri delu prizadene predvsem žene, ki morajo med delom pretežno stati, pa tudi tiste, ki pri delu samo sedijo. Zelo škodljiva so dela, kjer ženam pritiskajo na trebuh razni predmeti. Nadurno in nočno delo žene bolj utruja kot moške. Delo pod zemljo, delo v kesonih in delo v višini je za žene bolj škodljivo in nevarno kot za moške. Škodljivo delo za žene je tudi delo na strojih, ki imajo nožni pogon, delo, kjer je potrebno stalno čepenje in kjer je potrebno stalno pripogibanje telesa. Žene težje prenašajo stoje, njihovo vezivno tkivo prej popusti.

Eventualno opravljanje neestetskih, neženstvenih ali celo nagnusnih del oziroma del, kjer so žene moralno ogrožene, zelo negativno vpliva na duševnost in sociološko veljavo žene in matere.

Žene težje prenašajo delo v neugodnem toplotnem okolju, predvsem so občutljivejše na zvišano temperaturo zraka in toplotno sevanje.

Vibracije in tresenje vplivajo na organizem žene zelo negativno. Ta vpliv je odvisen od kvalitete vibracije in od mesta delovanja vibracije na organizem. Najbolj škodljivo delovanje vibracije je na trebušne organe in na rodila, posebej v času nosečnosti ali menstruacije. Delovanje vibracije na trebušne organe in rodila je hujše, če žena v času izpostavljenosti vibraciji sedi. Pri stoječem delu spodnje okončine nekoliko ublažijo vpliv vibracije na organe trebušne votline.

Pri žedah pride prej do nevrasteničnih težav zaradi ropota kot pri moških.

Mnogi industrijski strupi bolj prizadenejo ženski kot pa moški organizem. Organska topila so posebej nevarna zaradi razširjenosti uporabe in zaradi načina delovanja na ženski organizem. Škodljivo vplivajo na kri in krvotvorne organe (slabokrvnost), na živčevje (nevrastenične težave, glavoboli, omotice) in na notranje organe (menstruacijske motnje, škodljiv vpliv na jetra). Posebej je nevarno delovanje organskih topil v času nosečnosti. Žal je prav na delovnih mestih, kjer se uporablja veliko organskih topil, zaposlenih mnogo žena (površinska obdelava kovin in lesa, tekstilna industrija, industrija usnja in obutve, industrija gumija, grafična industrija in obrt).

Nekateri poklicni strupi (svinec, živo srebro, arzen, fosfor) delujejo škodljivo na organizem žene in tudi na organizem plodu, ker prehajajo skozi naravno posteljnično pregrado. Nekateri poklicni strupe (trinitrotoluol, živo srebro, svinec, arzen in fosfor) zasledimo lahko v mleku nosečnic in dojilj tudi v strupenih količinah.

Nežna koža žene je dejavnik, zaradi katerega lahko poklicni strupi prej prodrejo v organizem. Ta dejavnik vpliva tudi na večje število poklicnih kožnih obolenj pri žedah.

Mnoga orodja, stroji, naprave in priprave s katerimi morajo žene delati, so projektirana in izdelana za moške. Zato ni čudno, da so pri delu s takimi napravami pri žedah pogostejše poklicne okvare in poškodbe.

Nosečnice od tretjega meseca dalje ne smejo uporabljati motornih vozil.

Žene so vegetativno in hormonsko labilnejše, osebno so bolj navezane na delo in okolico, občutljivejše so za motnje v medsebojnih odnosih na delovnem mestu. Žene veljajo kot pridnejše delavke. Lažje prenašajo monotonijo, manj fluktuirajo.

Pri enaki koledarski starosti so žene biološko mlajše zaradi hormonske zaščite, iz istega vzroka tudi dalj živijo. Obolenost samskih žena ni bistveno drugačna kot pri moških, pri poročenih je več obolenosti zaradi komplikacij nosečnosti, porodov in nege otrok.

Opazili so, da so prezgodnji porodi pogostejši pri zaposlenih žedah. Poklicni bolezni in poškodbe pri delu pri žedah ni več kot pri moških.

Puberteta žena je običajno zaključena že pred nastopom prve zaposlitve. Če to ni, potem mladoletnica potrebuje posebno zdravstveno in socialno zaščito pri delu.

Ob zaposlitvi se običajno le za kratek čas kvantitativno spremeni menstruacija žene in prav tako le za kratek čas spremeni splošno delovno sposobnost. To je potrebno upoštevati pri vrednotenju delovnega uspeha žene v fertilitni dobi.

Klimakterij občutno vpliva na delovno sposobnost, obolenost in invalidnost žena. Tudi tokrat žena potrebuje posebno zdravstveno in socialno zaščito pri delu.

Zaposlena žena je v današnji dobi še zelo obremenjena z otroki in gospodinjstvom. Za štiričlansko družino porabi sodobna zaposlena žena povprečno ca. 40 ur tedensko za delo v gospodinjstvu in v družini.

Pri dejansko pravilni zaposlitvi žene je njihova storilnost v nekaterih ustreznih ženskih delih enaka moški storilnosti ali celo večja. Zato moramo ženam praktično zagotoviti to dejansko pravilno zaposlitev s tehnološkimi in organizacijskimi ukrepi pri delu, to je s prilagoditvijo delovnega mesta, delovnega okolja in delovnega časa ter z vsemi ostalimi odtrebnimi pravnimi, socialnimi, zdravstvenimi, psihološkimi, tehničnimi in vzgojnimi zaščitnimi ukrepi pri delu.

dr. Mario Kocijančič

Kastelka na eksperimentalni način

Ob vvodnih predstavah Levstik-Grünove drame v galeriji na škofjeloškem gradu

Za tujce malce nenavaden, za Škofjeločane pa že temeljito preizkušen »odprti« improvizirani oder v razstavnem paviljonu muzeja na gradu je bil minuli petek prizorišče premiere druge dramske predstave v letošnji sezoni, predstave, ki so jo naštudiralni člani Loškega in Eksperimentalnega gledališča. Režiser Zdenko Furlan se je namreč lotil uprizoritve Levstik-Grünove Kastelke, dokaj zahtevnega dela o žalostni usodi trdne kmečke družine, katere srečo nepopravljivo skali izbruh vojne.

Dasi ne nameravamo podrobneje »secirati« Furlanovih režiserskih prijemov, je treba reči, da so mu okoliščine dovoljevale (in celo narekvale) precej svoboden, samosvojev pristop k obravnavani tematiki. In to možnost oziroma omejitev, kakor pač jemljete stvari, je znal temeljito izkoristiti. Navzlic opazno skrajšanemu tekstu vsebina ni izgubila smiselne zaokroženosti in prepričljive sugestivnosti. Prav nič tudi ne moti dejstvo, da so protagonisti zgodbi odvzeli element časovne uokvirjenosti pa so nastopajoči premagali z »indiv-

idualizacijo« igre, z izrazitim postati, da so jo torej postavili v imaginarno dobo, kajti vojna in strah pred njo sta nekaj, kar ljudi atomskega veka muči in vznemirja enako, če ne še bolj kot je mučilo in vznemirjalo pet, deset ali dvajset generacij sodobnikov prednikov. Drugo slabost, prostorsko omejenost scene, udarjanjem gest in mimike, ki terjajo izborna poznavanja vloge, poznavanje in »življanje« v psiho posameznih značajev. Odstranitev nevidne stene med podijem in dvorano, kakršno srečujemo v klasičnih »teatritih« — oder in parter sta tamkaj strogo ločena — gledalce oropa možnosti udobnega pasivnega spremljanja prizorov, saj narekuje bolj angažiran, kritičen odnos do sliherne besede in kretnje nosilcev dogajanj. Do izraza pridejo izkušnje, volja, talent in prizadevnost ansambla. Žal slednji v obravnavanem primeru ne učinkuje dovolj homogeno. Če smo pošteni, moramo priznati, da je delež »veteranov« loškega hrama boginje Talije mnogo izdatnejši od prispevka mladih. Poldka Stiglic kot Kastelka in Polde Polenc kot njen sosed sta se odrezala precej bolj

kakor, denimo, fantje, ki so interpretirali like »gadov« Toneta, Jožeta in Janeza. Posebno Stigličeva je blestela. Mirno smemo trditi, da je v svoji dolgoletni karieri amaterskega gledališča podoben nivo dosegla le redkokdaj, nemara le v ponazarjanju osebnosti Mete iz Prežihovih Samorastnikov pred kakimi dvanajstimi leti.

Ker smo naše razglabljanje začeli pri režiserju, ne bo napak, če zanj rezerviramo tudi konec. V začrtanem konceptu ni dal zadosti podarke notranji razklanosti glavne junakinje, navzven trde, v hudih preizkušnjah ojeklene ženske, dejanske pa mehke, ljubeče in vrazverne matere, ki je prepričana, da so ravno spontani izrazi neznosti ob slovesu povzročili smrt dveh sinov in ki zato postane še bolj mrka, neizprosnost in vase zaprta. Nepoučeni obiskovalec sprva najbrž ne dojame srži obravnavanega problema, vendar v zaključnih slikah le-ta napoved dovolj jasno stopi v ospredje, da občinstvu pomaga najti razlago za ravnanje in obnašanje trpeče Kastelke. I. G.

Izšla knjiga Tito — državljjan sveta

V založbi časopisno založniškega podjetja Delavska enotnost iz Ljubljane, je ob rojstnem dnevu marsala Tita izšla knjiga Zvonka Štaubringerja TITO — DRŽAVLJAN SVETA.

Na blizu 300 straneh avtor knjige popisuje 30 let dolgo pot predsednika, da bi pokazal in dokazal človeštvu, kako se je vendar le možno izogniti novi katastrofi. Na tej poti se je predsednik Tito srečeval z mnogimi uglednimi državniki, politiki, kulturniki, družbenimi delavci, pa tudi s preprostimi ljudmi. Mnoge izrečene besede in mnoga srečanja so ujeta na straneh knjige TITO — DRŽAVLJAN SVETA.

»Titovo ime in njegova dejanja so vtkana v vse sodobne tokove mednarodnih odnosov, v boj vseh narodov sveta proti hegemonizmu in imperializmu, hkrati pa za svobodo, za medsebojno razumevanje in sodelovanje,« piše v predgovoru Mitja Ribičič. Prav to potrjuje ta knjiga in izjave mnogih državnikov, znanstvenikov, kulturnih delavcev in drugih pomembnih osebnosti, ki v Titu vidijo nosilca progresivnih prizadevanj človeštva, velikega državnika sveta.

Knjiga je vezana v platno in je v njej 16 strani ilustracij na umetniškem papirju. V prednoročilu stane knjiga 125 dinarjev in jo lahko naročite pri ČZP Delavska enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4. -č

Srečanje pevskih zborov jeseniške občine

Minuli petek je bilo v gledališki dvorani na Jesenicah tradicionalno vsakoletno srečanje amaterskih pevskih zborov. Letošnje srečanje je preseglo vsa pričakovanja, saj je nastopilo sedemnajst zborov z okoli sedemsto pevci iz vse občine.

Organizator srečanja občinska

Prikaz dejavnosti mladih

V nedeljo se je v Kranju začel mladinski kulturni teden. Občinstvu se bodo v tednu dni predstavili mladi literati, pesniki, slikarji, kinoamaterji, recitatorji in drugi. Trije večeri, ki so jih pripravili mladinci iz Naklega, mladi kranjski pisci in mladinske folklorne skupine, so že mimo. Drevi ob 19. uri bo v Prešernovem gledališču dramska predstava, ki so jo pripravili mladinci z Visokega. Zaigrali bodo komedijo Mali oglasi. Delo je režiral Lado Krmec.

Jutri, prav tako ob 19. uri, bo v Prešernovem gledališču Večer amaterskega filma. Predstavili se bodo gorenjski kinoamaterji.

Sklepna predstava bo v petek, 24. maja, ob 16. uri na kranjski gimnaziji. Poimenovali so jo Kulturni maraton. Gimnazijci bodo brali literarna dela, sledila bo ura risanih filmov in veseloigra Trije mušketirji. Obiskovalci si bodo lahko ogledali tudi razstavo likovnih stvaritev in umetniške fotografije. -lb

Kmalu v novih prostorih

Kolektiv radovljiške knjižnice ureja knjige v podružnici na Bledu, ki se bo v začetku junija dokončno preselila iz skrajno neustreznih prostorov v zasebni hiši na Prešernovi 25 v sicer staro, vendar primerno adaptirano stavbo na Grajski c. 22. Pri selitvi ne gre zgolj za prenos knjig v drugo stavbo. Blejska knjižnica je imela nekaj let zaradi stiske s prostorom okrog 4000 knjig uskladiščenih v domu TVD Partizan. Le-te je bilo treba zdaj pregledati, izbrati še uporabne in strokovno obdelati, opremiti in katalogizirati. Zaradi manjšega požara leta 1971, ki knjižnice sicer ni močneje prizadel, uničenih pa je bilo nekaj tisoč katalognih listkov, je potrebno narediti nov katalog tudi za knjižni fond v izposoji, nabavljen pred letom 1971. Torej brez dodatnega dela bo možno v nov prostor preseliti samo okrog 3000 izvodov — novosti zadnjih let, kar pa predstavlja le tretjino celotne knjižne zaloge.

Selitve blejske knjižnice zahteva zato veliko marljivega dela in je za kolektiv štirih redno zaposlenih delavcev precejšnje breme. Omejen je delovni čas radovljiške knjižnice, toda isti ljudje izposojajo knjige tudi v podružnicah v Gorjah, Begunjah, Lescah in na Bledu. Blejska knjižnica v starem prostoru še redno dela. Balcem so na voljo knjige, ki niso potrebne strokovne obdelave pred selitvijo, in literatura, ki jo potrebujejo dijaki in študentje, saj se ta zlasti ob izteku šolskega leta veliko izposoja.

Zaprli jo bodo ob koncu maja, s poslovanjem v novih prostorih pa bodo začeli 10. junija. R. S.

zveza kulturno prosvetnih organizacij Jesenice je nastopajoče razdelila v dve skupini. Popoldan so se najprej predstavili pionirski in mladinski zbori osnovnih šol Zirovnica, Kranjska gora, Prežihov Voranc in Tone Čufar ter zbor Glasbene šole Jesenice oziroma oddelka te šole v Mojstrani.

Zvečer so se v drugem delu srečanja predstavili: oktet DPD Svoboda France Prešeren Zirovnica-Breznica, ženski pevski zbor Jesenice, moški zbor društva upokojencev Javornik, moški zbor DPD Svoboda Kranjska gora, moški zbor Jeklar, srednješolski mešani zbor Blaž Arnič in pihalni orkester Jeseniški železarji.

Letošnje srečanje je dokaz, da je v jeseniški občini iz leta v leto več izvajalcev vokalne glasbe. Tu je treba predvsem omeniti, da se v to zvrst glasbene aktivnosti vedno bolj množično vključuje mladina. Vsi nastopajoči so dokazali, da se tudi z golim amaterizmom lahko doseže kvaliteta, seveda le s trdim in neumornim delom.

Ob letošnjem nadvse uspelem srečanju pa ne moremo mimo tega, da ne zapišemo, da so zbori nastopali skoraj pred prazno gledališko dvorano. Peščica obiskovalcev je zbere nagradila z dolgimi aplavzi, kar je za amaterje brez dvoma najlepše priznanje za trud. Ob tako množični kulturni prireditvi se postavlja vprašanje, kje so bili v petek predstavniki družbenih, kulturnih in drugih organizacij. Redki, ki so prišli, jim ni bilo žal večera. Kot zanimivost velja omeniti, da je bilo na odru najmanj trikrat več nastopajočih kot pa gledalcev v dvorani. To pa vsekakor ni v ponos železarskim Jesenicam z razgibano kulturno dejavnostjo. J. Rabič

REVILJA PEVSKIH ZBOROV — V dvorani krajevne skupnosti Bukovica — Senkov turn v Utiku je bila v soboto revija pevskih zborov v počastitev krajevnega praznika, na katerem je nastopilo kar osem zborov s 185 pevci. Na posnetku nastop ženskega pevskega zbora KUD »Oton Zupančič« iz Sore. — Franci Rozman

I. srečanje treh godb železarjev

V soboto, 18. maja, so se v Planini pod Golico srečale tri godbe na pihala železarjev iz Jesenic, Stor in Raven. Srečanje je pripravila kulturna komisija Združenega podjetja slovenske železarne Ljubljana.

V Planini pod Golico so članom vseh treh godb na pihala pripravili slovesen sprejem predstavniki turističnega društva in drugih organizacij tega kraja. Člane godbe je pozdravil tajnik društva Janez Bergant, mladi v narodnih nošah pa so jim izročili cvetje in značke meseca narcis. Po sprejemu so vse tri godbe posebej in skupaj pripravile promenačni koncert.

Srečanje je sodilo v okvir prireditve, ki jih je že in še bo pripravil pihalni orkester jeseniških železarjev v počastitev 100-letnice obstoja in uspešnega dela. Turistični delavci Planine pod Golico pa so to prireditve uvrstili tudi v svoj program in kot uvod v osrednjo prireditev meseca narcis, ki je bila v nedeljo, 19. maja. B. B.

Na obisku pri sosedih

Portal pri Jožkovcu v Podplečah — tu je bila nekdanja gostilna — nosi letnico 1866!

pošta vedno v prave roke, poštar prihaja na Kladje le vsak drugi dan, da je vsako jutro zbrano mleko, ki ga kamion odpelje prek Cerkljanskega vrha.

Pot po »obvoznici« Hotavljecerkno je bila tako končana! Končana v prepričanju, da bodo vasi kraji, in če še tako zakotni, še živeli, da se ne bodo izpraznili. Porok za to so ljudje, ki še živijo tod, njihova trdna volja, želja po napredku! Seveda jim je treba v njihovih hotenjih vsestransko pomagati in jih podpreti.

Besedilo: J. Govekar
Slike: F. Perdan

Podpleče, Tičeje brdo in sosednje vasi so močno oddaljene od večjih središč — Težnje po priključitvi k škofjeloški občini — Povsod je čutiti željo po napredku — Vas Kladje izumira

Pred kratkim ste se z vašo ekipo ustavili na koncu Poljanske doline — v Sovodnju! Zakaj se pa tu v Podplečah in sosednjih vaseh nič ne oglašate? Vsi ti zaselki so nekdanj spadali pod Kranjsko. Če vas bo pot kdaj zanesla v te kraje, se oglašite še pri nas. Ni vam treba misliti, da silite čez mejniki, saj smo še vedno v pogostih stikih s Poljansko dolino!

Prijazno vabilo kajne? Zares! Tudi mi nismo dolgo odlašali! Ze nekaj dni po prejemu pisma smo sklenili obiskati kraje, ki so resda že na področju idrijske občine, vasi, kjer pa imamo kljub precejšnji oddaljenosti še vedno precej dobrih prijateljev, naročnikov in bralcev našega lista.

Kar malo nelagodno sva se počutila s Francetom, ko sva v Hotavljah zavila v desno in se odpravljala v nama povsem nepoznane kraje. Po ozki soteski, v kateri je prostora komaj za cesto in rečico, sva krmarila najinega fička proti Podplečam. Strmine, poraščene z drevjem, v glavnem z listavci, dajo slutiti, da v dno le redkokdaj pokuka sonce. Toda po nekaj kilometrih se ožina ponovno odpre. Na obronkih nad grapami in ob cesti se prikažejo prve domačije! Podpleče so to! Manjša vas, vsega štirinajst hiš šteje, je razpotegnjena ob cesti, ki pelje iz Poljanske doline, iz Hotavlj v Cerkno. Tod so v glavnem doma kmetje, kajpak pa se lep del prebivalcev vsakodnevno vozi na delo v Skofjo Loko ali Cerkno. To pa niso mačje solze. Poleti je stvar še dosti enostavna. Sedeš na moped ali v avto in že odbrziš do najbližjega nekaj kilometrov oddaljenega avtobusnega postajališča. Pozimi pa so prometne žile zametene, ceste neprevozne! Takrat Podplečani in okoličani navsezgodaj zjutraj vzamejo pot pod noge in gazijo do avtobusa. Debelo uro je peš do Kopačnice ali do ceste, ki pelje v Cerkno. Prav nič bliže ni do najbližje trgovine ali gostilne.

RUDNIK BAKRA JE DAL ZASLUŽEK

Streljaj od prve hiše v Podplečah, na desni strani za cesto, sva s Francetom opazila razpadajočo pritlično zgradbo z ravno streho in bunkerji poleg! Ugibala sva in tuhtala, kaj neki bi to utegnilo biti! »Carinarica je bila tu nekdanj,« je razvozla! skrivnost nasproti prihajajoči možak. »Anton Jeram,« se je predstavil, ko smo si segli v roke. Pri pričji sva vedela, da sva našla pravega sogovornika, saj nama je 74-letni možak, domačin, pri pričji nadrobil prgišče zanimivosti. Povabil naju je v delavnico, ki jo je uredil v prostorih nekdanje carinarice. Tu zdaj postori to in ono, popravlja orodja zase in za sosede, naredi kaj novega! Anton sicer uživa zasluženi pokoj. Najprej je v mladih letih delal na cesti, potem pa se je zaposlil v bližnjem rudniku bakra. Med prvimi se je pridružil partizanskemu gibanju, vzdrževal zveze in nekaj kasneje tudi sam poprijel za orožje. Po vojni pa je vrsto let aktivno delal v raznih družbenopolitičnih organizacijah.

»Ko je tu potekala meja so se na tem mestu vedno zadrževali financarji, vojaki in karabinerji,« pripoveduje Anton. »Navadno je posadka štela kakih dvajset mož. Stalno so bile sitnosti z njimi. O, tudi kontrabantali smo precej. Največ kavo, živino in gobe. Pomlad je za taka opravila najprimernejša. Drevje je pokrito z listjem in ni se posebno težko skriti. Gorje, kogor so ujeli. Zaslišali so ga in večkrat tudi zaprli. Nevarno delo je bilo to. Neredki so bili priméri, da je od časa do časa kdo pri kontrabantu izgubil tudi življenje.«

Rudnika bakra v Podplečah danes ni več. Se ne izplača, so ugotovili strokovnjaki. Ruda je premalo bogata! Rudnik je bil odprt še za časa Avstrije. Po prvi svetovni vojni je prišel v roke Italijanom, ki pa ga niso vse do leta 1928 usposobili za obratovanje. Takrat so poleg jame uredili celo čistilne naprave. Po razpadu Italije je tudi rudnik prenehal obratovati. Danes o nekdanjem bakrovem rudniku ni več duha ne sluha!

Anton Jeram

ŽELJA: ŠKOFJELOŠKA OBČINA

Še bi se lahko pogovarjali o Podplečah, zadnji vojni, ki je kraju prinesla dosti gorja, o težavah in ne vem še o čem, toda nama se je mudilo dalje. Do Tičejeje brda z avtomobilom ne bosta prišla, so naju opozorili v dolini. Ni nama preostalo drugega kot to, da sva se spoprijela z ozko in strmó stezo, ki naj bi naju pripeljala k željenemu cilju. Slabe pol ure pešačenja in že sva potrkala na prava vrata.

Marica Šturm

Sušilnica lanu na Šturmovi domačiji na Tičem brdu se danes ne uporablja več.

Nekdanjo carinarnico v Podplečah načinja zob časa!

Marica Šturm se je opravičevala, da nima po hiši nič pospravljeno, saj se menda ni nadejala tako »visokega« obiska. Seveda pa je bila takoj zato, da v prostorni kmečki hiši kljub obilici dela, ki jo je tisti dan še čakalo, malo pokramljamo.

»Vas izumira,« je dejala. »Mnogo preoddaljeni smo od vseh industrijskih središč. Že dolgo želimo, da bi se priključili k škofjeloški občini! Le v tem vidimo našo bodočnost, možnost napredka! Vsaj deset domačij v tej okolici ima to željo. Toda povsod nam pravijo, da je to nerodno, da je zapletena stvar. Smo res v čudnem položaju. Kar pogledajte! Živino prodajamo v Hotavljah, les pa v Cerknem. Če pa zaprosimo za kako pomoč, denimo za pomoč pri gradnji ceste, se izgovarjajo drug na drugega! Nihče nam noče pomagati. Dogajalo se je celo, da nam je les zgnil, ker ni bilo nikogar, da bi ga odpeljal! Zdaj so se stvari vendarle vsaj malo spremenile.«

Marica se je v Tičeje brdo primožila pred dvajsetimi leti. Pet otrok je rodila. Nikdar ni šla v porodnišnico, pravi. Vsi sirovi in hčerke so ugledali luč sveta doma. Danes je najstarejši sin zaposlen v Železnikih, poleg redne službe še pridno študira, hčerka Ivica, ki mimogrede povedano, pridno piše članke za Kmečki glas in TV 15, obiskuje gimnazij v Kranju, eden od otrok obiskuje šolo v Gorenji vasi, najmlajša dva pa sta še doma.

»Nekje v bližini bi bilo treba postaviti kak manjši obrat,« se pristavlja Marica, »odpreti trgovino, zgraditi kulturni dom, da bi pripravili kako prireditve, odpreti gostilno, da bi se vsaj od časa do časa lahko malo posevelili.« Tako razpreda misli zgovorna gospodinja na Tičem brdu, razgledana kmečka žena, ki je že napisala nekaj člankov za Kmečki glas, žena, ki v prostem času vedno vzame v roko knjigo, časopis, revijo!

»Nujno bi se bilo treba povezati s Poljansko dolino in s Skofjo Loko! Do Cerknega je preda-leč. Tu do Podpleč bi potem morda vozili avtobusi! Človek bi še kam šel, če ne bi bili tako oddaljeni! Mislim, da bi ta delček vasi, del, od koder voda teče v Črno morje, morali vendarle vključiti v škofjeloško občino.«

VAS IZUMIRA

Na Kladju je le šest hiš. Komaj šestnajst ljudi danes še živi na tem prevalu med Cerknem in Sovod-

njem, v kraju, ki se sicer uradno imenuje Podlanišče. Najbolj znana je tu že od nekdanj vaška gostilna »Pri Vilčku«! Poznajo jo šoferji, ki vsakokrat na vrhu hriba hladijo zagrete motorje svojih avtomobilov, priložnostni obiskovalci, planinci, ki med obiskom loške planinske poti tu v knjižico pritisnejo žig Brkatega Viljema Jerama — »Vilčka« tisto opoldne ni bilo doma. Nekam proti Idriji se je bil menda napotil že zjutraj.

»Tudi trgovino imamo v kraju,« mi je dejal nekdanji trgovec in gostilničar na Kladju Peter Bevk. »Prebivalci okoliških vasi — Cerkljanskega vrha, Podpleč, Podlaniš, Planine, Stare Oselice in drugih — se oskrbujejo v njej. Gostilna je tu že od leta 1903. Vedno je dovolj gostov. Še posebno zdaj, ko ljudje hodijo po šmarnice na bližnje Lajše. Prometne povezave s Skofjo Loko in Cerknem so kar dobre.«

Sole na Kladju zdaj ni več. Otroci bi bilo sicer še dovolj, le učitelja na noben način ni več mogoče privabiti v hrib. Tako se zdaj vsi šolarji vozijo v Cerkno.

Vas ima vsaj telefon. Tako je mogoče kar hitro priklicati zdravnika ali veterinarja, bodisi iz Žirov ali Cerknega. Za to vedno poskrbi Peter Bevk, prav tako kot za to, da pride

Gostilna »Pri Vilčku« na Kladju je vedno dobro obiskana.

Tovarna gospodinjskih aparatov Škofja Loka, Reteče

želi zaradi potreb proizvodnje v mehanski obdelavi, lakirnici, emajlirnici, montaži in v transportni službi zaposliti večje število delavcev za nedoločen čas, in sicer:

- 10 delavcev in tri delavke za delo v mehanski obdelavi
- 8 delavk za delo v lakirnici
- 4 delavke za delo v emajlirnici
- 23 delavk za delo v montaži gospodinjskih aparatov
- 4 delavce za delo v transportni službi

Delo je v urejenih delovnih prostorih. Osebni dohodek se odmerja po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov tovarne. Tovarna povrača potne stroške, regresira prehrano in daje možnost najemanja kreditov za reševanje stanovanjskih problemov delavcev. Tovarna ima urejen prevoz delavcev na delovna mesta in z dela. Prav tako so do Reteče udodne avtobusne in železniške zveze iz Ljubljane in Kranja. Vabimo vse interese, ki se želijo zaposliti pri nas, da se javijo v splošnem in kadrovskem sektorju tovarne ali po telefonu številka 61-861.

SCHIEDEL - YU - Kamin
dimnik št. 1 v Evropi

PGP
GRADNJA ŽALEC

Prvi »plezalni stadion« na Koroškem odprt

Dokler Slovenci ne dobimo podobnega središča, bodo tja hodili občasno trenirat tudi naši alpinisti in gorski reševalci

Detajl iz prvega Koroškega plezalnega »stadiona«: za navadne smrtnike grozljivo, za alpiniste pa izredno privlačno.

Koroška sekcija Zveze avstrijskih gorskih in smučarskih vodnikov je preteklo nedeljo, 19. maja, blizu Finkensteina nad Baškim jezerom, nedaleč proč od razvalin znanega gradu Beckstein, svečano odprla prvi koroški plezalni »stadion« oziroma »vrteca«, ki se razteza na nekaj deset hektarih razmeroma lahko dostopnega sveta, posejanega s 50-, 60- in 70-metrskimi skalnimi pečinami. Previsna pobočja in strme stene so različnih, celo najvišjih težavnostnih stopenj in terjajo od človeka — če jih hoče zavzeti, seveda — izbornu obvladovanje alpinističnih veščin. »Stadion« je odprtega tipa, namenjen treningom in usposabljanju gorskih reševalcev ter sportnih plezalcev. Kakor smo zvedeli, so ureditev centra, ako ga smemo tako imenovati, financirale Koroške dravske elektrarne. Torej bi brez dobre volje in podpore gospodarstva tudi pri sosedih marsikakšna akcija padla v vodo. V konkretnem primeru je, denimo, realizacija načrta, zlasti speljava dostopov k masivom, očiščenje terenov, označba možnih smeri ter zaščita, veljala precejšnje vsote denarja.

Kolikšen pomen pripisujejo Korošci novemu naravnemu poligonu plezalcev, pričča že dejstvo, da so slavnostnemu odprtju prisostvovali številni ugledni politiki in predstavniki deželnih oblasti. Od naših se je zanimive prireditev, ki so jo znani svetovni proizvajalci specialne alpinistične opreme izklozili za prikaz najmodernejših rekvizitov vseh vrst, udeležila delegacija zastopnikov pla-

ninskih društev Kranj, Jesenice in Mojstrana. V eksibijskem delu programa je občinstvo lahko spremljalo praktično demonstracijo deve-

Na slovesnosti ob otvoritvi prvega koroškega plezalnega »parka« so se zbrala mnoga znana imena planinskega športa s te in one strani državne meje. Naš posnetek prikazuje jeseniškega gornika-veterana in še vedno aktivnega reševalca Uroša Župančiča (levo), predsednika Slovenskega planinskega društva Celovec in gorečega domoljuba Ljuba Urbajsa (v sredini) ter predsednika planinskega društva Kranj Francija Ekarja.

tih zelo zahtevnih operacij, med drugim vzpenjanje in spuščanje v skrajno kočljivih razmerah, spravljanje ponesrečenca iz stene, tehnično izpopolnjeno skupinsko plezanje v navezi, intervencijo posebej dresiranega psa-reševalca itd.

Omeniti velja, da Koroški plezalni »stadion« s stališča tujih gornikov nikakor ni zgolj zanimiva atrakcija, ampak prej izjemno koristen objekt, kamor bodo hodili občasno preizkušat znanje in nabirat kondicijo tudi gorenjski planinci. Sodelovanje med slovenskimi in avstrijskimi GR moštvi je namreč izjemno plodno in potrjeno v mnogih hkratnih intervencijah, zato so kolegi z one strani meje jugoslovanskim vrstnikom dovolili neomejeno brezplačno uporabo parka pri Finkensteinu. V Sloveniji za zdaj pač še ni sorodnega prirodnega vežbališča, ki bi ustrezalo sodobnim potrebam, kajti Turenc pod Šmarno goro je že zdavnaj premajhen. Strokovnjaki sicer razmišljajo o usposobitvi zaključnega, koroškemu podobnega središča, toda čeprav so našli dve ali tri primerni območji v Kamniških in Julijskih Alpah, dlje od okvirnih razgovorov doslej ni prišlo. Upajmo, da bo nedeljski dogodek postal zgled in spodbuda odgovornim ustanovam in organizacijam tostran Karavank.

I. Guzelj

POMENKI O ŠENČURJU IN SOSEDNIH VASEH (Hotemaže, Hrastje, Luže, Milje, Olševek, Prebačevo, Srednja vas, Visoko, Voglje in Voklo)

(4. zapis)

Slab glas — češ, da so pretepači — je že od nekdaj tepel Šenčurjane. Kot da bi se drugje fantje le božali! Sicer pa sem nekajkrat spoznal Šenčurjane povsem z druge strani, kot kulturne in za vse lepo vnete ljudi. Pa tudi kot ponosne na svoj kraj. Najbrž se je tudi v tem primeru izkazalo, da ljudski glas ni noben božji glas, pač pa le zlohotno obrekovanje. Lahko je vzeti človeku ali pa kraju dobro ime, vrniti ga pa je skoraj nemogoče. Pač pa je res, da je Šenčur prišel v slovensko politično zgodovino zaradi dogodkov ob koncu majnika l. 1932 — to so bili prisluli »šenčurški dogodki«, ko je zavrelo strankarsko sovraštvo.

Seči pa moramo nazaj, za več desetletij, v polpreteklo zgodovino, ki je pripravila razmere, zaradi katerih so se Šenčurjani odločili za upor.

LUKA JELENC

Kot so imele Cerklje svojega slovitega učitelja Andreja Vavkna — glasbenika, gospodarstvenika, dolgoletnega župana — tako je tudi Šenčur l. 1882 dobil za učitelja moža velikega formata — Luko Jelenc, organizatorja naprednega učiteljstva.

Jelenc ni bil domačin. Rojen v Dražgošah l. 1857, je po študiju v Kranju in Ljubljani, prišel za učitelja v Šenčur in tu ostal celih 17 let. (O sinu njegovem Vitimirju, poznejšem srbskem prostovoljcu, smo že pisali.)

Luka Jelenc je bil svobodomislec in naprednjak vseskozi. Hkrati pa je bil kot ščuka v ribniku lenih krapov. Življenje v Šenčurju je bilo pred njegovim prihodom pravo mrtvilo. Ljudje so delali pa molili in kleli, kot je pač nanesla potreba. O kakih društvih ni bilo sledu, šola pa je bila le enorazrednica.

No, Luka Jelenc pa je bil živahen mož. Kar brž je dosegel, da so šolo povišali v dvorazrednico, ustanovil je Bralno in Gasilno društvo. Seveda pa je Jelenc dobival tudi polena pod noge. Kajti v onih letih je že pričel naš narodni in politični razkroj, boj med klerikalci in liberalci (ki je potem kar naprej cepil moči, pa najsi je to bilo v letih pred prvo svetovno vojno ali pa v letih okupacije).

In tako je prišlo že l. 1905 do prvega »šenčurskega dogodka«. V juniju tega leta je bilo sklicano javno zborovanje, na katerem naj bi govoril predstavnik Ljudske stranke dr. Lampe. Shod je bil razbit, srdit pretep so pomirili šele orožniki z nasajenimi bajonetmi.

PRVI ŠENČURSKI SOCIALIST

Kot povsem nov žarek v lokalno politično ozračje, zastrupljeno z liberalno-klerikalno ihto, je bil prihod Franca Sepina iz

Brazilije. Kot povratnik se je l. 1904 naselil v starem kraju in ker je bil prepričan socialist, je pričel širiti svoje ideje v vasi. Mož je bil široko razgledan, znal je portugalsko, francosko in nemško. V svojih kovčkih je prinesel precej socialistične literature, celo knjigo o Darwinovi razvojni teoriji.

Sepin je bil naročen na socialno-demokratski nemški časnik »Arbeiterwille«, ki je izhajal v Gradcu. Napredno misleči Šenčurjani so radi obiskovali Sepina na njegovem domu in poslušali njegova sporočila o delavskem gibanju v svetu. Mož je to bral v svojem »rdečem« časniku in potem posredoval svojim prijateljem, ki jih je bilo iz dneva v dan več.

Bil pa je Sepin tudi zaveden Jugoslovan. Zvedel je, da takratni Srbiji primanjkuje izvedenih obrtnikov in je zato l. 1913 odšel tjakaj na delo. Vrnil se ni več, sled za njim se je povsem izgubila. Najbrž je izginil v vojni, ki je že naslednje leto izbruhnila. Velika Avstrija je tedaj južno napadla malo Srbijo...

ŠENČURSKI DOGODKI

Prav zaradi teh je postal Šenčur znan po vsem Slovenskem. Bilo je to 25. maja 1932. Še zdaj se spominjam (bil sem tedaj dijak v Kranju), kako je bilo tudi v mestu vse vznemirjeno. Kot obsedno stanje je bilo. Zandarji so odhajali na kolesih proti Šenčurju. Tudi okrajno glavarstvo (tedaj v Kieselsteinu, gradu v današnji Tomšičevi ulici) je bilo pokonci. Čutila se je pravcata napetost. Pozneje, proti večeru, smo šele natanko zvedeli, kaj se je dogajalo v Šenčurju.

Tjakaj se tega dne niso zgrinjale le množice kmetov, pač pa tudi zandarji iz vseh okoliških postaj. Ze naprej je kazalo, da bo dan vroč.

Shod je sklical okrajni poslanec Janko Barle, ki je bil tedaj župnik pri šentjakobski fari v Ljubljani. Barle ni bil prista katoliške Ljudske stranke, pač pa je bil izvoljen na listi liberalnih demokratov. Seveda je bilo treba zato njegov shod razbiti... Pa-čeprev je bil mož duhovnik!

Shoda se je udeležilo na dvorišču Gašperlinove gostilne kakih 500 poslušalcev, 5000 (tako poroča očividec) nahujskanih ljudi pa je čakalo na trgu pred cerkvijo le povelja za napad. Seveda pa to niso bili le domačini, velika večina jih je bilo od drugod. Celu z Jesenic je prišla večja skupina.

Komaj pa je začel poslanec Barle govoriti, že se je vsulo nanj in na njegove somišljenike kamenje, opeka in polena. Zandarji so skušali posredovati, toda naleteli so slabo. Zdj se je srd ponorele množice obrnil na orožnike, ki jih je bilo ta dan v Šenčurju čez trideset.

Č. Z.

BOGATA KERAMIKA

Akropolo z vsemi njenimi stebri in razmetanimi kosi pentelejskega marmorja puščamo za sabo. Po ulici 3. septembra — dan, ko se je uveljavila grška ustava, in 28. oktobra — dan, ko so Grki Italijanom rekli »ne«, ko so ti hoteli imeti Grčijo za svojo kolonijo, pridemo do narodnega sveta palašice, čudovito poslikanih vaz, posodah, amforah. Že v prvi dvorani nas pozdravi orjaška depilonska vaza: na rdeči keramiki so s firnežem narisani črni geometrijski ornament (geometrijska doba!), na trebuhu pa stilizirane črne figure, ki predstavljajo pogreb: na mrtvaškem odru ležečega pokojnika peljejo na pokopališče, spremlja ga pa dolga vrsta vojščakov. Potem so tu še vaze z motivi borb med bogovi ali bogovi in smrtniki, motivi junakov iz grških vojn. Neverjetno veliko pa je motivov s hobotnicami na trebuhu ali s klobukom in domiselne. Potem je tu vsaka drugače in vsaka bolj zanimivo oblikovana. Ohranile so se največ

v grobovih; vanje so dajali umrlim darove.

Starejša ženska iz Lesc, ki je vsa vnetja za keramiko in menda doma tudi sama izdeluje drobne stvari iz gline, se ne more odtrgati od teh bogatih vitrin. Skoraj na jok ji gre, ko take hitimo iz sobane v sobano. Pa kaj hočeš, tedne in tedne bi potreboval, da bi si vse na drobno ogledal. Takole ti pa pokažejo le tisto, kar je najbolj znamenito. Jaz vedno ob koncu ogleda vsakega takegale muzeja ali galerije sklenem, da bom zagotovo še enkrat sama prišla sem...

HEGEZA Z OGRILICO

Grki svojih niso pokopavali v mogočnih grobovih kot so bile to piramide ali grobovi v sobanah pod zemljo pri Egipčanih, temveč so dobili le manjši spomenik na grob. Ohranilo se je nekaj izredno lepih primerkov nagrobnih reliefov. Poznan je nagrobnik Hegeze. Ta grška žena je na nagrobniku prikazana, kako sedi na udobnem stolu, služabnica ji pa pridržuje skrinjico z nakitom. V rokah drži ogrlico, toda njen žalostni pogled je uprt mimo te ogrlice. Kaj pravzaprav predstavlja ta relief? Umrlo ženo vidimo pri njenem vsakdanjem opravilu. Lju-

bila je svoj nakit in njeni svoji so jo najbrž pogosto videvali, kako ga je v urah počitka občudovala. Zato jo je hotel mož, kadar je obiskal njen grob, videti takšno, kakršna mu je bila v življenju najljubša.

Grki so verovali v onostranstvo. Toda niso se ga veselili. V njem niso videli blaženega nebeskega kraljestva kot kristjani, niti cvetnih poljan kakor Egipčani. Sli bodo v podzemlje, njihov Had pa je teman, mrzel, žalosten svet senc, na katerega nihče ni rad mislil. Zato so dali Grki vklesati na nagrobnike podobe iz življenja svojih dragih: tu je deček s svojo ljubo piščaljo, dekletce z golobico, metalec diska pri metu, mati z otrokom, bojevnik v boju. Le malce nagnjena glava in žalosten ali zamišljen izraz na obrazu govore o smrti.

NAGAJIVI PAN

V tem muzeju je tudi posebna soba kipov iz grške mitologije. Malo jih je celih. Najbolj me pritegne zanimivo in razgibano upodobljena trojica: Venera, bog pastirjev Pan in mali bog ljubezni Eros. Mit pripoveduje, da je Pan sir Hermesa in nimfe Penelope. Ko se je rodil, se je mati kar prestrašila kosmatega novorojenčka: na glavi je imel kozje rogove, ves je bil poraščen in na nogah je imel parklje. Oče ni vedel, kaj bi z njim. Ker pa je bil mali tako smešna pojava, ga je zavil v zajčje kožo in ga nesel na Olimp, kjer je bil vsem bogovom v veselje in zabavo. Ljubil je gozdove, gore in senčnate votline, pesal in pel ter igral na svojo pastirsko piščal sirinks. Piščal je sam naredil. Bilo pa je takole: Pan je ljubil nimfo Sirinks, ona

se mu je pa izmikala in bežala pred njim. Ko je nekoč spet prehudo segel po njej, se je na begu spremenila v trstov grm. Pan je s tega grma odrezal nekaj trstovih šib, jih povezal, zapiskal nanje in tu je bila njegova piščal.

Venera, kot je videti pri temle kipu v muzeju, pa se ga ni tako zelo bala. Ko je s svojimi kosmatimi šapami segel po njej, si je v jezi, toda kaže, da le bolj za šalo, potegnila z noge opanko. Kot, da bo ravno zdaj padlo po njem, če je ne bo hitro spustil. Mali navihani Eros, ki je že moral prej Panu navdahniti pozele, nje do lepe boginje, ga zdaj nagajivo odriva in vleče za rogove.

Od Pana pride tudi beseda »panika«. Najljubša mu je bila namreč vročina opoldne: tedaj si noben pastir in noben lovec ni upal motiti mogočnega boga, kajti z nenavdanim šumom ta utegne zbuditi sredi čistega mira »paničen strah«, da se črede razkrope ali pa slepo zdrve v prepad.

Potem je tu še poznani kip mladenič z Maratona pa deček na konju. S slednjim smo imeli posebno srečo. Do sedaj so ga obiskovalci lahko videli samskega na posebnem podstavku. Pred kratkim pa so sestavili tudi konja pod njim in kip je popoln. Sedaj se lepo vidi, kako se je v galopu otrok zlik z živaljo v eno.

Tu je tudi relief, Atene Palade in del roke, za katero menijo, da je od velikega kipa z Akropole. Zanimivo je, da je najlepši kip Atene spravljen pri nas, v Beogradu. Gre sicer za zelo majhno delo, menda meri v višino komaj 18 cm, toda je najlepše, kar jih je že odkritih.

SCHLIEMANNOVO ZLATO

Mikenska soba je bogastvo zase. Tu je med drugimi tista poznana zlata maska mikenskega kralja Agamemnona, zlati vrči z motivom divjih in krotkih bikov, zlat nakit, biseri, ogrlice, orožje, noži, posode. Kakor so bili Angleži nori na raziskave po Afriki, predvsem jih je mikal Egipt, je v Grčiji izstopal Nemeč Schliemann. Za svojo življenjsko nalogo si je zadal najti grob kralja Agamemnona. Kopal je malodane po vsej Grčiji. Medtem, ko je iskal Agamemnona, je nehote našel staro Trojo. Veliko je našel, veliko pa je, tako vsaj pravijo, naredil tudi škodo. Preden se je Schliemann posvetil arheologiji, je bil trgovec. Pri svojih izkopavanjih ni bil preveč strokoven. Iskal je le zlato.

Ko je v Mikenah odkril tiste okrogle grobove in v enem izmed njih zlato posmrtno masko, je bil prepričan, da je Agamemnonova. No, ker niso še nič določnejšega našli, kar bi njegove trditve zanimalo, neuradno velja ta maska za Agamemnonovo, pa tudi grob v Mikenah. Mogoče bodo še kaj odkrili. Saj, kjerkoli v Grčiji-kopljejo za novo gradnjo ali malo globlje zaorjejo, se pokaže stara Grčija. Bil pa je Schliemann v Grčiji svoje čase spoštovan mož in ima v Atenah tudi svojo spominsko hišo.

D. Dolenc (Se bo nadaljevalo)

GLAS 15

Sreda, 22. maja 1974

Gornji posnetek še zdaleč ni iz Španije kot bi prvi hip kdo utegnil pomisliti. »Bikoborbo« brez toreadorjev je naš fotoreporter France posnel precej bliže — v Gorenji vasi v Poljanski dolini. Rejena bika sta najbrž odločala, kdo bo prišel mesarjem v roke prvi! (—jg) — Foto: F. Perdan

Ratitovec — krajinski park?

Vesela novica za ljubitelje prelepega gorskega sveta okrog Ratitovca: če bo šlo vse po sreči, utegne najvišji vrh škofjeloške občine z najbližjo okolico morda še letos postati zaščitena naravni park. Po republiškem zakonu o varstvu narave namreč občinska skupščina lahko razglasi »značilna območja prvobitne ali kultivirane pokrajine« za krajinski park ter jih s tem zavaruje pred škodljivimi posegi. Krajinski parki imajo povsod po svetu velik kulturni in rekreacijski pomen in so že postali prvovrstna atrakcija za sodobnega turista, ki se rad zateka pred tegobami industrijskega življenja v nepokvarjeno in nedotaknjeno naravo.

Ratitovec je kakor ustvarjen za krajinski park. S svojimi vrhovi Kremantom, Altemavrom, Gladkim in Kosmatim vrhom, ki vsi segajo nad 1600 m nadmorske višine, predstavlja skrajni zahodni izrastek Julijskih Alp. Tu se visokogorsko okolje najbolj približa Ljubljani in vzhodni Sloveniji. Tudi sicer je razmeroma lahko dostopen, saj se mu izletnik lahko z vseh strani približa z avtom do največ dveh ur hoda, pa naj bo to s Prtovča, iz Danj, s Soriške planine ali z Ledin na Jelovici. Ratitovec že od nekdaj slovi po izredni planinski flori; tu množično cveto planike, murke, rododendron in druge živopisne cvetice visokih gor. Od živalstva pa tu najdemo ruševca, gamsa in celo orel je občasni gost. Na bohinjski strani leži planina Pečana, kjer poleti še vedno pasejo živino, tako da je tudi po tej strani poskrbljeno za pravo visokogorsko vzdušje. Prek Ratitovca vodi lani ustanovljena loška planinska transverzala, Ratitovec je tudi eden izmed desetih slovenskih vrhov na planinski poti prijateljstva treh dežel — Slovenije, Koroške in Furlanije. Na njem stoji čeden planinski dom, ki ga oskrbuje PD Železniki.

Nič čudnega torej, da se je loškim in železnikarskim planincem porodila misel, da bi zaščitili ta prelepi košček škofjeloškega ozemlja. Predlog pa je naletel tudi na razumevanje občine, saj bi krajinski park Ratitovec s svojo prvobitno naravo lepo dopolnil turistično ponudbo na tem območju.

11. maja letos si je posebna komisija, v kateri so bili predsednik PD Škofja Loka Miloš Mrak in odbornik Vinko Hafner, načelnik komisije za varstvo narave pri Planinski zvezi Slovenije Marko Selan, predsednik Prirodoslovnega društva Slovenije prof. dr. Alojzij Vadnal, predstavnik Republiškega zavoda za spomeniško varstvo prof. Stane Peterlin, tajnik komisije občinske skupščine za varstvo narave ing. Peter Pokorn in predstavnik PD Železniki Franc Plešec, na kraju samem ogledala teren bodočega parka. Komisija meni, naj bi meje parka potekale od sedla pod

Cicibani na odru

Jesenice — V ponedeljek popoldne je bila v prostorih doma učencev železarsko izobraževalnega centra Jesenice prireditve z naslovom Cicibani na odru. Na tej prireditvi, ki je vključena v praznovanje meseca mladosti, so najmlajši iz vzgojnovarstvenih ustanov Angele Očepček in Julke Pibernik izvajali program, ki so ga pripravili skupaj s svojimi vzgojiteljicami. Program je vodila in ga povezovala Vera Smukavec.

J. R.

Grebel vrhom po obstoječi poti mimo naselij Torka, Zabrdno in Trojar, odtod dalje naravnost na sever po grapi na Kačji rob, potem pa po višinski črti 1500 m proti zahodu do planine Pečana, ki bi bila še znotraj parka. Od Pečane bi meja zavila na sever na Javorov vrh (1579 m) in spet proti zahodu, prek točke z imenom Grintovec, mimo Kloma do zaključka gozdne ceste, ki vodi s Prtovča na Jelovico. Tu bi se meja zasukala ostro proti jugu, tekla nekaj časa po cesti, ko pa bi se spustila do višine 1250 m, bi se po tej višinski črti nad Prtovčem spet vrnila na izhodišče. Celotna površina parka bi znašala okrog 1200 ha in bi bil približno za polovico manjši od Triglavskega narodnega parka.

Gozdove znotraj parka, ki so vsi v družbeni lasti, bi razglasili za gozdove posebnega namena in omejili njihovo izkoriščanje, prav tako naj bi tukaj ne bil dovoljen lov. Za svet nad drevesno mejo, razen planine

Pečana, kjer bi bila dovoljena pašna pa naj bi veljala splošna prepoved vsakršnega poseganja v naravo. Strogo bi morali prepovedati zlasti uničevanje cvetja in drugega rasti-nja ter odmetavanje odpadkov. Nadzor bi poleg občinskih organov opravljali zlasti lovci, gozdarji in člani Gorske straže. Vstopi v park po markiranih planinskih poteh naj bi bili označeni s posebnimi tablam.

Komisija bo sedaj podrobneje izdelala svoj predlog. Se prej ga bo seveda morala uskladiti z gozdnim gospodarstvom, lovci in drugimi interesi na tem območju. Svoje mnenje pa bo morala povedati tudi radovljiška občina, saj leži košček bodočega parka že na njenem ozemlju.

Razstava opreme za taborjenje in rekreacijo je v škofjeloški NAMI že dobila svojo tradicijo. Tudi letos so na zelenici pred trgovino razpeli platnene strehe in vse polno novega imajo, pravijo, za udobne in obnem najcenejše počitnice.

Janez Černe ponovno predsednik

Jesenice — Na prvi seji na novo izvoljenega upravnega odbora Turističnega društva Jesenice so za predsednika ponovno izvolili Janeza Černeta. Imenovali so tudi tri društvene komisije, in sicer komisijo, ki bo skrbela za akcijo »Lepe rože«, komisijo za komunalne zadeve ter komisijo za turistične informacije, reklamno in plakatersko službo. Upravni odbor si bo prizadeval dobiti v središču Jesenic prostor za informacijsko pisarno.

B. B.

Občni zbor Hortikulturnega društva

Tržič — Pretekli teden je bil v Tržiču občni zbor Hortikulturnega društva, ki združuje prek 140 članov. Na zboru so poudarili, da je največji problem društva pomanjkanje finančnih sredstev za nakup rož in okrasnih rastlin. Prav tako Hortikulturno društvo predlaga, da bi dobilo namenska sredstva za urejevanje zelenic in zelenih površin v Tržiču. Društvo jih je namreč pripravljeno ob primerni materialni podpori urejevati. Na občnem zboru so člani Hortikulturnega društva želeli, da bi se v njihove vrste vključilo čim več mlajših.

-jk

Koncert za oskrbovance

Preddvor — Tovarna Sava ima že več let patronat nad Domom oskrbovancev v Preddvoru. Zato ob večjih praznikih oskrbovance obiščejo, jih obdare ter razvedrilo s kulturnim nastopom. Tako so tudi prejšnjo soboto pripravili oskrbovancem v Preddvoru nekaj prijetnih trenutkov. Potem ko so jim izročili darila, je oskrbovancem zapel oktet tovarne Sava, k prijetnejšemu razpoloženju pa je prispeval tudi trio Zane.

Sadno drevje v cvetju

Gorje — Zaradi blage zime in rane pomladi je v gorjanskem predelu letos zgodaj začel brsteti črni ribez. Ker se je v primerjavi s prejšnjimi leti zelo zgodaj razcvetel, so se lastniki bali slane in pozebe. Vendar je bil strah odveč. Ribez je že odcvetel in obeta se dobra letina. Sicer pa v gorjanskem predelu zdaj lepo cveto jable in hruške. Kaže, da bo tudi tega sadja letos dovolj. Le sliv in orehov ne bo. Cveteli so ravno sredi največjega deževja.

J. Ambrožič

Lepotica narcis je doma iz Zagorja

Planina pod Golico — V nedeljo je bila v Planini pod Golico tradicionalna prireditve, združena z izvolitvijo lepoticke narcis. Prireditve sredi narcisnih poljart se je udeležilo skoraj 10.000 ljudi. Za lepoticke narcis je bila izvoljena Vera Košir, stara 23 let, iz Zagorja. Za prvo spremljevalko so obiskovalci izbrali 16-letno Dušanko Markovič iz Kranja, za drugo spremljevalko pa 14-letno Mileno Jezdič iz Jesenic.

B. B.

Znak, ki označuje konec naselja Senčur, stoji 250 m prekmalu, saj nosi deset hiš za znakom hišne tablice z nazivom Pipanova cesta. Občani tega dela Senčurja se pritožujejo, ker so jih kar naenkrat začeli prištevati med Srednjevaščane. — Foto: F. Erzina

Koruza in koruzna silaža

Koruzna silaža kot domača voluminozna krma se je že močno uveljavila. Razumljivo jo je največ v ravninskih predelih z malo padavin, kjer je rast trave že problematična in je tudi mehanizacija obdelave in spravila koruze lahko popolna.

Lani je bilo organizirano tekmovanje v pridelovanju in predvsem v kvaliteti koruzne silaže. Na Gorenjskem so se vključili v tekmovanje kmetje iz zadrug: Naklo, Cerklje in Škofja Loka. Rezultati so bili ob primerni agrotehniko zelo dobri. Pokazali so, da je veliko pridelovalcev s pomočjo pospeševalcev obvladalo tehnologijo. Najboljši trije kmetje so bili: Lombar Andrej — KZ Cerklje, Oman Ivan — KZ Škofja Loka in Jarc Franc — KZ Cerklje. Ti trije so pridelali po vrsti 241, 217 in 215 gramov SE v 1 kg silaže. To je več kot dvakrat toliko kot smo bili do sedaj vajeni. Do tako velikih hranilnih vrednosti silaže so se dokopali s pravilnim izborom sorte, pravilno gostoto setve, izdatnim gnojenjem, skrbnim varstvom posevka ter predvsem s pravočasnim in hitrim spravilom ob primerni zrelosti koruze.

Letošnje leto naj tekmovanje ne bo kot tekmovanje, pač pa naj preraste v vsakoletno akcijo za povečanje pridelka silaže. Vanjo bomo vključili stroje skupnosti, ne več posameznika. Ocenjevali bomo: število članov strojne skupnosti, zasejano površino celotne skupnosti, količino pridelka, ki jo bomo ugotavljali v silosu, in kvaliteto koruzne silaže. V vsaki zadrugi bomo za akcijo izbrali le tako skupnost, ki je res dobro organizirana. Zaželeno bi bilo, da je takšna, ki bo s posebnim dozatorjem na silokombajnu dodajala silažni masi tudi ureo.

Ce na hitro preletimo ukrepe, ki naj zagotove visok donos in dobro kvaliteto, potem moramo paziti na:

— sejemo sorte razreda 200 ali 300. Nižji predeli razred 300, višji razred 200. Višji razredi dobe v našem podnebnju premalo toplote, zato premalo dozore;

— sejemo primerno gost posevek: razred 200: 9—10 rasti/kv. meter razred 300: 8—9 rasti/kv. meter — gnojimo z vsaj 200 q hlevskega gnoja na 1 ha in še z mineralnimi gnojili:

1. primer: pred setvijo 700—900 kg/ha NPK 4:14:11 ob setvi 100 kg/ha NPK 17:8:9 ali 100 kg KAN dognojimo 400 kg NPK 17:8:9 ali 300 kg KAN
2. primer: pred setvijo 500—600 kg/ha NPK 11:11:16 ob setvi 100 kg/ha NPK 11:11:16 dognojimo 400 kg NPK 17:8:9 ali 250 kg/ha KAN
3. primer: pred setvijo 500 kg/ha NPK 13:10:12 ob setvi 100 kg/ha NPK 13:10:12 dognojimo 400 kg/ha NPK 13:10:12

— Sejemo vedno razkuženo seme. Proti plevelu škropimo s herbicidi. Izбира le-teh je široka in predvsem odvisna od trgovine.

— Pridelke spravimo ob voščeni zrelosti. Manj zrela koruza je bolj vodena in vsebuje manj hranilnih snovi, silaža iz prezrele koruze je slabše prebavljiva. Prav je, da člani strojne skupnosti ne sejejo vsi isti hibrid, ampak si izberejo in razdelijo seme iz razreda 200 in 300 ter tako podaljšajo čas spravila. S tem si bodo vsi zagotovili kvaliteto silaže.

Zivinorejsko veterinarski zavod
Gorenjske — Kranj:
Boris Praprotnik, dipl. ing. agr.

Nenehna skrb za lepši videz mesta

V kratkem izide nov prospekt Kranja

Če govorimo o turizmu, običajno vidimo več ali manj gostince, čeprav ni samo gostinstvo turizem, ampak ga moramo obravnavati z vseh vidikov, od kulture, športa, prometa, trgovine, gostinstva, obrti itd. Povezovanje vseh teh dejavnikov je danes nujno potrebno. Eden od takih povezovalcev pa mora biti turistično društvo, ki bo gibalo in združevalo vse te sile.

Nedavni občni zbor turističnega društva Kranj je pokazal, da se društvo zaveda svojih nalog, ki jih ima pri širjenju turizma na svojem področju, kot je bilo ugotoviti iz poročila dosedanjega predsednika društva Staneta Tavčarja in razprave po njem.

V kratkem bo dotiskan nov prospekt Kranja; ker je prejšnji že pošel. Društvo je izdalo knjižico žepnega formata z naslovom Turistični informator Kranja, kjer lahko obiskovalec mesta najde vrsto najpotrebnejših informacij o institucijah, gospodarskih organizacijah in drugih zanimivosti. Med turistična propagandna sredstva sodijo tudi razglednice. V zadnjem času je društvo založilo več motivov novih

razglednic Kranja v nakladah 5.000 ali 10.000 kosov. Redno društvo posreduje tedenske informacije o prostih turističnih kapacitetah kranjske občine turistični zvezi Slovenije in RTV.

Nad vse viden uspeh je društvo doseglo s prenočitvami v privatnih turističnih sobah, ki uspešno dopolnjujejo hotelske zmogljivosti. Podatek, da je bilo v desetih mesecih lani skoraj 15% vseh prenočitev v Kranju v turističnih sobah, kaže, da so se pojavile turistične sobe kot resen faktor kranjskega turizma. Receptijska služba je tako lani evidentirala več kot 12.000 prenočitev v turističnih sobah.

Veliko skrb posveča društvo vzgoji mladine. Moto vzgoje je »Čuvajmo naravo«. Po osnovnih solah je društvo formiralo pionirske turistične krožke v okviru pionirskih odredov. V akciji »Olepšajmo naš kraj« je med solami dosegla prvo mesto osnovna šola Franceta Prešerna. Ob zaključku tekmovanja je društvo organiziralo za vse predstavnike pionirskih odredov in njihove mentorje izlet v Slovensko primorje.

Vprašanje čistoče in zdravega okolja je nenehna skrb društva. Zal nima niti zakonske moči niti finančnih sredstev, da bi lahko bistveno posegalo na to področje. Z mislijo, kaj storiti, da bomo imeli zopet čiste ulice, zelene brežine, vrbe ob vodo-

tokih brez polivinil dekoracije, gozdove take kot nekoč, brez gradbenih in kuhinjskih dodatkov itd., je društvo sklenilo organizirati razstavo »Kamni spotike«. Razstava črno-belih fotografij, ki je prikazala vse, kar kviri videz mestu in bližnji okolici, je naletela na veliko zanimanje in odobravanje občanov.

Zaradi potreb po razširitvi turistične dejavnosti v bližini mesta je društvo na pobudo občanov Kokrice ustanovilo tam svoj pododbor, ki se bo organiziral v samostojno turistično društvo Kokrica.

Poleg teh dejavnosti opravlja društvo še več drugih del. V sodelovanju s počitniško zvezo vodi recepcijo za počitniški dom v Premanturju. Skrbi za izdelavo in prodajo turističnih spominkov z gorenjsko folklorno motiviko. Lani je društvo v propagandne namene organiziralo obisk ženinov »Kmečke ohceti« v Kranju. Sodelovalo je na raznih sejmih, s športnimi organizacijami, razpošljalo propagandni material po domovini in inozemstvu.

V razpravi, ki je sledila poročilom, je bilo največ govora o načinu, kako izboljšati videz mesta, da bi bilo mesto bolj čisto. Občni zbor je izvolil tudi nov upravni in nadzorni odbor. Za novega predsednika upravnega odbora turističnega društva Kranj so soglasno izvolili Andreja Babiča. D. Stanjko

Mali oglasi: do 10 besed 15-din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neprijetnih oglasov ne objavljamo.

prodam

Prodaj kombiniran ŠTEDILNIK - 4 plin, 2 elektrika. Delavska 11, Senčur 3149
 Prodaj športni OTROŠKI VOZIČEK - nizki. Klemenčič, Ješetova 17 c, Kranj 3286
 Prodaj OVCE in MOPED Tomos Colibri. Češnjica 5, Podnart 3287
 Prodaj dve KRAVI. Podhom 12, Zg. Gorje 3288
 Prodaj 2 leti starega dobrega čuvaja VOLČJAKA. Poljšica 42, Podnart 3289
 Prodaj motorno KOSILNICO olimpija in ZGANJE. Zemlja, Vrba 23, Žirovnica 3290
 Prodaj lesene STOPNICE, višina 2,30 m, PUNTE, BANKINE in DESKE. Vodnik, Skokova 9, Kranj 3291

Izdaja CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: CP »Gorenjski tisk« Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. - Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12584 - Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelki 21-194. - Naročnina: letna 90 din, polletna 45 din, cena za 1 številko 1 dinar. - Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Zamrzovalne skrinje prijateljice gospodinjstva

Prodaj PUNTE in BANKINE, Rovte 9, Podnart 3297
 Prodaj kuhinjske ELEMENTE in dva elementa omare TAMARA. Žlogar Jože, Planina 12, stolpnica 3, Kranj 3298
 Prodaj 9 mesecev brejo TELICO, težko 500 kg. Mišače 5 pri Otočah, Podnart 3299
 Prodaj rdeče, bele, rumene OLE-ANDRE. Cena 15 do 40 din. Oprešnikova 12, Primskovo 3300
 Prodaj dve POSTELJI z vzmetnicami. Vodovodni stolp, Šorlijeva 17, II. nadstr. stan. 12, Kranj 3301
 Prodaj 2 SLAMOREZNICI, ena s puhalnikom in desetokenski stoječi KOZOLEC s cementnim podstavkom. Rogelj Ivan, kovač, Kurirska 29, Primskovo 3302
 Prodaj globok OTROŠKI VOZIČEK. Britof 171, Kranj 3303
 Prodaj OSLA. Zg. Bitnje 159 3304
 Prodaj KONJA, 7 let starega. Zor Jože, Moše 9, Smednik 3305
 Prodaj mlado KRAVO pred tretjo telitvijo. Lahovče 13, Cerklje 3296
 Prodaj suhe smrekove DESKE, rabljena vhodna VRATA in 60-li-

trski KOTEL za krmo. Češnjavek 5, Cerklje 3292
 Prodaj SLAMOREZNICO s puhalnikom in verigo. Vrhovlje 3, Lukovica pri Domžalah 3293
 Prodaj poceni globok OTROŠKI VOZIČEK - kupim ŠPORTNEGA. Cerklje 246 3294
 Ugodno prodaj TV SPREJEM-NIK znamke »televox Ei Niš«, star 6 let. Golniška 135, Kokrica 3295

vozila

Prodaj dobro ohranjen avto VW 1200, registriran do 24. 4. 1975, tudi na ček. Franc Triler, Puštal 103, Škofja Loka 3103
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1970. H. F. Staneta Rozmana 9, Kranj 3306
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1970. Bitenc, Visoko 15, Senčur 3307
 Prodaj SPACKA, letnik 1967, registriran. Kumelj, Planina 5, Kranj, tel. 24-346 3308
 Po zelo ugodni ceni nujno prodaj FIAT 750, renoviran. Galičič, Stara Loka 48, Škofja Loka 3309
 Prodaj zelo dobro ohranjen FIAT 600 D in TOMOS avtomatik.

Zahvala

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, sestre in tete

Uršule Sodnik iz Klanca pri Komendi

se iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje ter darovano cvetje in vence in vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo č. g. župniku, zdravniku Stare Dušane ter za nego Sodnik Mariji-Hripčevi, podjetju Alpren, Svilanit, Slovenija avto, Vzgojno varstvenemu domu Mengeš in sosedom.

Še enkrat vsem in vsakemu posebej lepa hvala.

Zalujoči: hčerke Cilka, Marica, Rezka, sinovi Jože, Ivan, France, Ciril z družinami in sin Metod, sestra Julka, brata France in Miha z družinami ter drugo sorodstvo.

Komenda, 20. maja 1974

obvestila

Obveščam vse zainteresirane, da brsim in lakiram PARKET po konkurenčnih cenah. Ponudbe na naslov: Drnovšek Miran, Gradnikova 3, Kranj 3234

kino

Kranj CENTER
 22. maja amer. barv. film SLAUGHTER-JEVA VELIKA BITKA ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. filma DIVJI MESIJA ob 20. uri
 23. maja amer. barv. film ZDAJ GA VIDIS, ZDAJ GA NE VIDIS ob 16., 18. in 20. uri
 24. maja amer. barv. film ZDAJ GA VIDIS, ZDAJ GA NE VIDIS ob 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ
 22. maja franc. barv. film NEVESTA JE BILA V ČRNEM ob 16., 18. in 20. uri
 23. maja amer. barv. film DIVJI MESIJA ob 16., 18. in 20. uri

Tržič
 22. maja japon. barv. film OBRAČUN POZIVINJENIH ob 18. in 20. uri
 23. maja japon. barv. film OBRAČUN POZIVINJENIH ob 18. in 20. uri
 24. maja amer. barv. film DETEKTIVOVA LJUBEZENSKA ZGODBA ob 20. uri

Kamnik DOM
 22. maja amer. barv. film DETEKTIVOVA LJUBEZENSKA ZGODBA ob 18. in 20. uri
 23. maja amer. barv. film DETEKTIVOVA LJUBEZENSKA ZGODBA ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA
 22. maja amer. barv. film ZADNJI BOJEVNIK ob 18. in 20. uri
 23. maja amer. barv. film NEZNANEC JE PRIŠEL Z DEZJEM ob 20. uri
 24. maja amer. barv. film NEZNANEC JE PRIŠEL Z DEZJEM ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE
 22. maja angl. barv. film RDEČI BARON ob 20. uri
 24. maja angl. barv. film RDEČI BARON ob 20. uri

Radovljica
 22. maja japon. barv. risani film OBUTI MACEK ob 20. uri
 23. maja ital. barv. film PAST ob 20. uri
 24. maja nem. barv. film ZAKLAD AZTEKOV ob 20. uri

Jesenice RADIO
 22. maja nem. barv. film HELGA
 24. maja amer. barv. film LETNI MORILEC

Jesenice PLAVŽ
 23. maja amer. barv. film LETNI MORILEC
 24. maja nem. barv. film HELGA

Kranjska gora ZVEZA
 22. maja angl. barv. film HOLANDSKA
 23. maja nem. barv. film HELGA

Zdaj ga vidiš, zdaj ga ne vidiš

Režija: Robert Butler
 Gl. vloge: Kurt Russell, Cesar Romero, Joe Flynn

Delo Roberta Butlerja ponovno potrjuje tehnično prefinjenost filmov Disneyeve produkcije, ki s svojo vizualno komponento daleč presegajo dramaturško vsebinske ali igralske dosežke. S prikupnimi zgodbami in s dinamičnimi prizori imajo namen zabavati mlado in staro. Treba je priznati, da jim to v precejšnji meri uspeva, čeprav se ne morejo pohvaliti z umetniškimi kvalitetai. V ospredju je največkrat dokaj preprosta situacijska komika, ki je grajena na posebnih efektih. Tokrat se vse zgode in nezdode sudejo okrog skupine srednješolcev, ki je izumila posebno tekočino. Vsak predmet, ki so ga z njo obrzgal, je postal neviden. S to iznajdbo so se udeležili medšolskega tekmovanja mladih izumiteljev in dobili prvo nagrado. Toda prej so morali opraviti še z lopovi, ki so se hoteli polastiti njihovega izuma.

Film je tako predvsem zanimiva paša za oči in nam nudi poldrugo uro prijetne zabave. Starejšim se bo ta zabava zdela morda nekoliko cenenca, in takšna tudi je, zato film priporočam predvsem mlajšim in nezahvalnim gledalcem. M. G.

prešernovo gledališče

PETEK, 24. maja, ob 17. uri - T. Egner: RAZBOJNIKI IZ KARDEMONE! oprizori mladinska skupina PG; ob 19.30 NASTOP MLADIH FOLKLORNIH SKUPIN; nastopajo skupine Sava, Predoslje in Predvor.

GLAS 17
 Sreda, 22. maja 1974

Kvalitetno PIVO pivovarne LAŠKO

TUDI NAGRAJUJE

8 zamaškov s črkami

pošljite na naslov:
PIVOVARNA LAŠKO

Zbirke zamaškov pošiljajte posebej! Kolikor zbirk, toliko vaših srečk.

Čim več osmic, tem več uspeha pri žrebanju, ki bo:

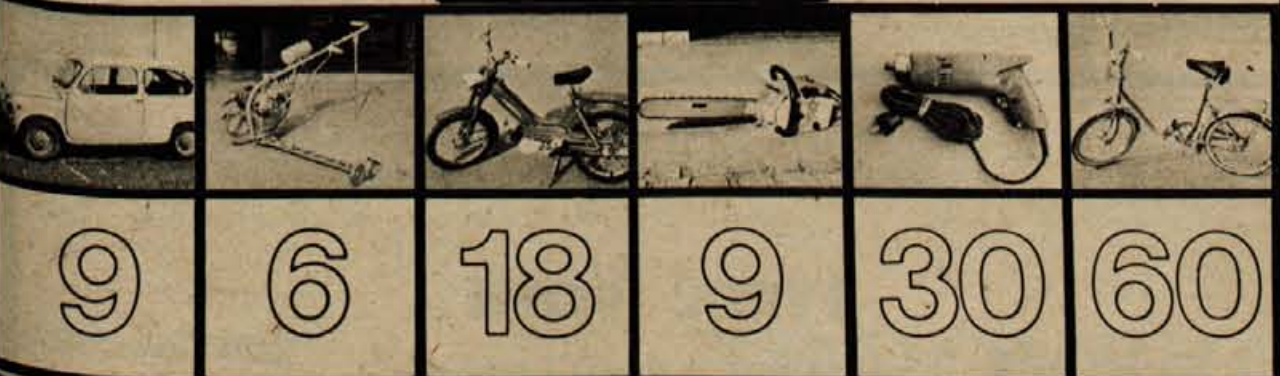
13. aprila v Mariboru

11. maja v Ptuj

29. junija v Celju

Nagrade:

9 6 18 9 30 60

Vsakokrat trije avtomobili, tri motorne žage, dve kosilnici itd.

Uživajte pri zbiranju, ob pričakovanju nagrad in z laškim pivom ZLATOROG!

Na vsako vašo kuverto z osmimi zamaški - vaš naslov!

kupim

Kupim KOSILNICO za hribovite predele in prodaj betonsko ŽELEZO 10 profila. Bohinc Ciril, Zalog 16, Cerklje 3322
 Kupim 10-kilogramsko JEKLENO KO za plin. Mušič, Stara c. 2, Kranj 3323

stanovanja

Mlad par išče kakršnokoli STANOVANJE ali SOBO na Gorenjskem, lahko na kmetih. Rojina, Moša Pijade 8, Ljubljana 3224
 Pilot, samski, išče opremljeno SOBO v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 3324
 NEOPREMLJENO ENOSOBNO STANOVANJE (kuhinjo in sobo) s kopalnico na periferiji mesta Kranja ali v bližnji okolici išče starejši zakonski par brez otrok (povratnika iz Amerike) za čas 6 mesecev. Ponudbe na naslov: Stanko Sedej, 64000 Kranj, Škofjeloška 55, telefon 24-607 3325

zaposlitve

Sprejem VAJENKE. Strojno PLETILSTVO Knific Jožica, Oprešnikova 29, Primskovo, Kranj 3326
 MIZARJA sprejememo takoj. Plača po dogovoru. Višnar, Jesenice, Murova 6 3327
 VAJENCE, lesostrugarje in mizarje takoj sprejme v uk Višnar, Jesenice, Murova 6 3328
 Solidnega ZIDARJA iščemo za popravila in preureditev hiše. Kopalniška 10, Škofja Loka 3329
 Opravljam razna ZIDARSKA DELA. Naslov v oglasnem oddelku 3330
 Opravljam kvalitetna ZIDARSKA DELA. Pismene in osebne informacije dobite pri Milanu, Huje 2, Kranj 3331

priređitve

MLADINSKI AKTIV UTIK prireja v soboto ob 20. uri v Bukovici PLES. Igral bo ansambel »MODRINA«! 3332

ostalo

Opozarjam tovariša, ki sta dne 19. 5. 1974 ob 22. uri odnesla iz terase Doma upokojencev v Naklem KAKTUS, da ga takoj vrnete, sicer sledi sodni postopek. Bila sta opazovana 3333

nesreče

Ranjen sopotnik

V petek, 17. maja, ob 21. uri se je v Podpulfrici pri Škofji Loki pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Andrej Vehovec (roj. 1945) iz Horjula je v blagem levem ovinku, ko se je umikal nekemu avtomobilu, zapeljal v hrib. Pri tem so se odprla vrata avtomobila in sopotnik Dominik Oblak (roj. 1911) iz Lučne je padel na cesto. Ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Vozil brez luči

Na cesti tretjega reda v Hrastju se je v petek, 17. maja, ob 21.30 pripetila prometna nezgoda. Kolesar Franc Tičar (roj. 1913) s Prebačevega je vozil proti Hrastju brez luči. Ko je zavil v levo čez sredino ceste, je iz nasprotne smeri pripeljal v osebnem avtomobilu Jože Šenk s Suhe in trčil v kolesarja. Huje ranjenega Franca Tičarja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Zapeljal s ceste

Na Kidričevi cesti v Škofji Loki je v soboto, 18. maja, ob 2. uri zjutraj zaradi vinjenosti zapeljal s ceste in trčil v smernik ter nato še v drog javne razsvetljave voznik osebnega avtomobila nemške registracije Wilfried Neuman (roj. 1951) iz Erbasu v Zah. Nemčiji. Ranjenega voznika so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode je za okoli 10.000 din.

Zapeljala pred avtomobil

V soboto, 18. maja, popoldne je Ana Golorej (roj. 1916) iz Voklega zapeljala s kolesom izza hiše št. 54 v Voklem pred avtomobil Jožeta Kvedra (roj. 1953) z Visokega. V trčenju je bila kolesarka huje ranjena in se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

Padel z motorjem

V soboto, 18. maja, nekaj pred 23. uro je na cesti v Goropekah na makadamskem vozišču padel z motornim kolesom Milan Fortuna (roj. 1954) iz Žirov. Lažje ranjenega so prepeljali na zdravljenje v ljubljansko bolnišnico.

Trčil v zaporo

V nedeljo, 19. maja, ob 1. uri zjutraj je na Dobračevi pri Žireh izgubil oblast nad mopedom Janez Jereb (roj. 1936) in trčil v sicer pravilno osvetljeno leseno zaporo ceste na levi strani. Ranjenega voznika so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Padel v Soro

V nedeljo, 19. maja, ob 3.30 zjutraj je na cesti od Železnikov proti Podbrdu zaradi neprimerne hitrosti zaneslo osebni avtomobil avstrijske registracije, ki ga je vozil Vasja Mencinger (roj. 1951) iz Podbrda. Avtomobil je podrl tri obcestne kamne, nato pa se je prevrnil v strugo reke Sore, kjer je obstal na kolesih. V nesreči ni bil nihče ranjen, škode pa je za okoli 15.000 din.

Prehitevanje

V nedeljo, 19. maja, popoldne je voznik motornega kolesa Pavel Jakopin (roj. 1951) iz Sp. Gorij v nepreglednem ovinku na cesti med Sp. Gorjami in Polanami prehiteval osebni avtomobil. Vtem je iz nasprotne smeri pripeljal v osebnem avtomobilu Leopold Karlin (roj. 1933) z Jesenic. Motorist je trčil v Karlinov avtomobil in padel. Lažje ranjenega so prepeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na vozilih je za 6000 din.

Trčil v ograjo

V nedeljo, 19. maja, popoldne je na Cesti 1. maja na Jesenicah zaradi neprimerne hitrosti zaneslo osebni avtomobil, ki ga je vozil Kšim Pajič (roj. 1948) z Jesenic. Avtomobil je trčil v betonsko ograjo ob cesti, od tu pa ga je odbilo nazaj na cesto. V nesreči ni bil nihče ranjen, škode na avtomobilu in ograji pa je za 8000 din.

Nezgoda pri prehitevanju

Voznik osebnega avtomobila Slavko Perič (roj. 1912) iz Ljubljane je v soboto, 18. maja, okoli 13. ure na cesti prvega reda v jeprški gmajni prehiteval neki avtomobil. Ko je zavijal nazaj na svojo desno stran, ga je začelo zanašati, tako da se je avtomobil prevrnil v desno s ceste in obstal na strehi. Voznik Perič je bil lažje ranjen in se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

Nezgoda v Naklem

V nedeljo, 19. maja, ob 22. uri se je na cesti prvega reda v Naklem pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Vinko Vreček (roj. 1940) iz Tupalič je v Naklem zavijal v levo na stransko cesto prav tedaj, ko je iz nasprotne smeri pripeljal v osebnem avtomobilu avstrijske registracije Ismet Turković (roj. 1950) iz Prijedora. V trčenju je bil huje ranjen sopotnik v Vrečkovem avtomobilu Viktor Rogelj iz Tupalič, lažje pa je bila ranjena tudi sopotnica v Turkovičevem avtomobilu. Škode na avtomobilih je za 18.000 din.

Zahvala

Ob smrti moža, brata in strica

Janeza Markiča

Bricelj iz Žiganje vasi

se zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za vence, cvetje, pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala gasilski organizaciji, tov. Sitarju Jožetu za poslovilne besede pri odprtju grobu, g. župniku ter pevcem.

Žalujoči: žena, brat, sestra in ostali sorodniki.

Žiganja vas, 20. maja 1974

Vlak jo je povozil

V nedeljo, 19. maja, popoldne je potniški vlak na Orehku povozil 72-letno Heleno Jenko s Planine 19 v Kranju. Pokojna pri sebi ni imela nobenih dokumentov, zato nekaj časa ni bilo znano, kdo je ponesrečenka. Jenkovo je v ponedeljek prepoznala njena hčerka.

18 GLAS
Sreda, 22. maja 1974

KAMP OPREMA že v prodaji po

ugodnih cenah
v poslovalnici
ELGO Lesce

murka

dežurni veterinarji

od 24. do 30. maja 1974: veterinar RUS Jože Cerklje, tel. 42-015;
od 31. maja do 6. junija 1974: veterinar BEDINA Anton Betonova 58, tel. 23-518;
od 7. do 13. junija 1974: veterinar TERAN Janez Valjavčeva 6, tel. 23-716 ali 21-798;
od 14. do 20. junija 1974: veterinar CEPUDER Bogdan Kajuhova 23, telefon 22-994.

Valilnica Naklo

prodaja
dnevno sveža jajca
vsako sredo in soboto

KZ NAKLO

Zdravniška dežurna služba v Poljanski dolini

Od 24. do 30. maja od 19. do 7. ure zjutraj bo dežurni dr. Bojan Gregorič, telefon 68-260. V njegovi odsotnosti kličite samo v nujnih primerih Zdravstveni dom Škofja Loka, telefon 60-440.

Gorenjska predilnica

Škofja Loka
Kidričeva 75

prodaja na javni
licitaciji naslednja
osnovna sredstva:

1. sušilni stroj
MINNETTI
tip KMR/1

Izklicna cena: 170.000 din

2. stepalnik za
ravnjanje preden

Izklicna cena: 10.000 din

Licitacija bo v sredo, 29. maja, ob 10. uri za družbeni sektor, ob 11. uri za privatni sektor v Gorenjski predilnici Škofja Loka, Kidričeva 75.

Helikopter prepeljal ponesrečenca

V nedeljo, 19. maja, si je pri spomladanskem smučanju na ledeniku nad Kredarico zlomil nogo avstrijski državljan Hans Dermauz, star 28 let. Pri reševanju ponesrečenca je pomagal tudi helikopter. Potem ko je helikopter pristal na Kredarici, so vanj naložili ponesrečenca in ga prepeljali v jeseniško bolnišnico. Tu so mu dali nogo v mavec, nato pa so ga prijatelji prepeljali domov v Gradec.

Rejci perutnine

Kmetijska zadruga Naklo
prodaja enodnevne
piščance

vsak torek od 6. do 12. ure
dopoldan v valilnici Naklo.
Večja naročila predhodno
javite pisмено ali na tele-
fon 47-024.

KZ Naklo — valilnica

ALPLES ALPLES ALPLES ALPLES ALPLES ALPLES ALPLES ALPLES ALPLES

Opremljate novo stanovanje? Obnavljate staro stanovanje?

Želimo vas seznaniti z našim proizvodnim programom, s katerim boste lahko opremili predsobe, dnevne sobe, otroške sobe, delovne kabinete in spalnice:

Sestavljivo predsobno pohištvo ALFA FL (6 posameznih elementov) je namenjeno za opremo večjih predsob, DELTA (4 elementi) pa za opremo manjših predsob. Prav tako je tudi pohištvo ARTUR sestavljivo. S kombinacijo, ki jo boste izbrali iz sedmih elementov, boste lahko opremili dnevno sobo, dekliško sobo, spalnico ali delovni kabinet.

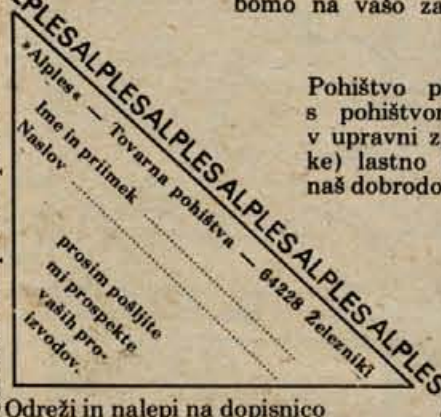
ZAUPAJTE IZBIRO POHIŠTVA SOPROGI IN ALPLESU!

Podatke o dimenzijah in površinski obdelavi si boste lahko ogledali na prospektih, ki vam jih bomo na vašo zahtevo poslali na vaš naslov.

Pohištvo prodajamo v vseh trgovinah s pohištvom, v Železnikih pa imamo v upravni zgradbi (poleg bencinske črpalke) lastno prodajalno, kjer boste vedno naš dobrodošel gost.

Odreži in nalepi na dopisnico

Odreži in nalepi na dopisnico

ALPLES ALPLES ALPLES ALPLES

V 91. letu starosti je dočrpel naš dragi oče, stari oče, praded, prapraded in stric

Franc Prestor upokojenec

Pogreb pokojnika bo v četrtek, 23. 5. 1974, ob 15.30 iz mrliške vežice na kranjsko pokopališče.

Žalujoči: hčerke Angela, Mara ter Ana in Vera z družinama in ostalo sorodstvo

Kranj, Maribor, Ljubljana, 20. maja 1974

Zahvala

Ob nenadni smrti drage mame, žene, stare mame, sestre in tete

Ane Globočnik

se zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, sodelavcem in prijateljem za podarjene vence in cvetje ter za izrečeno sožalje. Zahvaljujemo se g. duhovniku in pevcem ter vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mož Janez, sinovi Ivan, Milan, Slavko, hčerka Majda z družino in ostalo sorodstvo

Kranj, 18. maja 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

Ivane Vovk

Tonejčeve mame iz Ljubnega

se iskreno in najlepše zahvalujemo vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti. Vso zahvalo smo dolžni vsem sorodnikom in dobrim sosedom za pomoč in trud ter za izraženo sožalje in poklonjeno cvetje. Prav posebno se zahvaljujemo g. nadškofu dr. Jožefu Pogačniku, g. škofu Stanislavu Leniču in vsem drugim duhovnikom ter ljubenskimi pevci za spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi zdravniku dr. Kuharju in sestri Liberati za pomoč in lajšanje bolečin v težki bolezni. Lepa hvala tudi vsem Franckinim sodelavkam in sodelavcem v tovarni Iskra v Otočah za izraženo sožalje ter darovano cvetje.

Žalujoči: hči Mira z otroki in hči Francka z družino.

Ljubno, 17. maja 1974

Dramatičen finiš trojice

Tekmovanje v prvi slovenski moški odbojarski ligi je bilo ves spomladanski del v negotovosti. Čar pri tem je bil le v tem, kdo bo osvojil najvišjo stopnico. Še nekaj kol pred koncem se ni vedelo za prvaka. Vodilna trojica črnuška Sava, Bled in Jesenice je na tujih in domačem terenu pridno nabirala točke. Vsi trije so samo čakali na slab trenutek nasprotnika.

Najkrajši konec sta potegnili Bled in Jesenice. Blejci, ki so pred nekaj leti prišli iz anonimnosti, so kmalu pokazali zobe, saj so letos le zaradi slabše razlike v setih izgubili naslov. Enako se je godilo Jeseničanom. Po prikazani igri in izkušnjah, ki jih imajo, bi se v sezoni 1973/74 morali le sprehoditi po nižji stopnici. To jim ni uspelo, saj so slabši kot smo lahko pričakovali in za ponoven start v drugi ligi bodo morali počakati še eno leto.

Res dramatičen razplet za najboljšega v Sloveniji. Vsi trije od vodilne trojke so s 33 točkami končali mrtvi tek. Prvak je tako Sava, ki ima boljšo razliko v setih pred Blejci in Jeseničanom.

Če lahko rečemo, da imamo na Gorenjskem poleg že omenjenih slovenskih ligašev in drugoligaša Kamnika, še več dobrih odbojarskih ekip, tega ne moremo trdit za ženske. Edine naše predstavnice so Jeseničanke. V tem odbojarskem letu so pristale na skromnem sedmem mestu. To ni neuspeh, če se opremo na gornjo trditev gorenjske ženske odbojke.

Čast gorenjske odbojke v drugi zvezni ligi so letos reševali le Kamničani. Od nekdanjih odličnih uvrstitev te vrste je le-ta končala kaj klavrno. Posloviti se mora iz drugoligaške družbe ter se Blejcem, Jeseničanom ter še nekaterim priključiti, da si s prvim mestom v slovenski ligi spet pribore tako zaželjeni drugoligaški status.

Prvaki in tisti, ki ne s ponosom zapuščajo tekmovalce, so tako znani. Nam pa ne preostane drugega kot da odbojarskima vrstama Bleda in Jesenic ter Jeseničankam iskreno čestitamo za dosežene uspehe in dobre igre, Kamničanom pa želimo čimprejšnje uvrstitve naprej.

D. Humer

Občinsko pionirsko in mladinsko strelsko tekmovanje

Ob mesecu mladosti so mladi v Škofji Loki pripravili več prireditvev, nastopov in tekmovalj. Eno od tekmovalj je bilo v nedeljo, 19. marca, v Vincarijih pri Škofji Loki. Tekmovali so mladi strelci in strelke osnovnih šol in strelskih družin iz vse občine. Pionirji in mladinci so se pomerili v streljanju z zračno puško. Iz železnikov je prišla ena ekipa, iz Gorenje vasi 2 ekipe, iz Žirov 2 ekipe in s Trate 3 ekipe ter iz Škofje Loke 1 ekipa.

1. mesto je zasedla ekipa osnovne šole Cvetka Golarja s Trate, ki je osvojila 449 krogov od 600 možnih. 2. mesto je osvojila ekipa strelske družine Kopačevina Škofja Loka z

doseženimi 356 krogov, 3. mesto pa je osvojila ekipa pionirjev osnovne šole Padlih prvoborcev Žiri z 285 krogov.

Med pionirji posamezno je bil najboljši Jure Štancar — od 200 možnih je osvojil 160 krogov, 2. mesto je zasedel Izток Fojkar, ki je zbral 146 krogov, 3. mesto pa Pavle Jereb s 143 krogov. Vsi trije so učenci osnovne šole Cvetka Golarja s Trate.

Med pionirkami je bila prva Erika Štancar, ki je zbrala 136 krogov od 200 možnih, druga je bila Simona Hecel z doseženimi 128 krogov — obe sta iz strelske družine Kopačevina iz Škofje Loke — tretja pa je bila Vida Mohorič iz osnovne šole Padlih prvoborcev Žiri.

Med mladinci je zmagala ekipa strelske družine Kopačevina iz Škofje Loke, ki je dosegla 950 krogov od 1200 možnih. Druga je bila ekipa Padlih prvoborcev iz Žirov, ki je osvojila 932 krogov, tretja pa ekipa strelske sekcije iz Gradisa, ki je zbrala 885 krogov.

Posamezno je bila najboljša Majda Bohinc iz strelske družine Kopačevina, ki je dosegla 328 krogov od 400 možnih, drugi je bil Ernest Bogataj iz osnovne šole Padlih prvoborcev Žiri, ki je zbral 324 krogov, in tretji Ivan Tavčar iz strelske sekcije Gradisa. Zbral je 320 krogov.

Tekmovanje je pripravila občinska strelska zveza.

-lb

Mladinke Triglava četrte

V organizaciji atletskega kluba Triglav je bilo v nedeljo na stadionu Stanka Mlakarja finalno tekmovanje za atletske pokal Slovenije za starejše mladinke. Med 14 klubov je prvo mesto prepričljivo osvojila ljubljanska Olimpija, medtem ko je bil kranjski Triglav četrti. Največ točk za Triglav so priborile metalke.

Rezultati: 60 m: 1. Kopitar (Koper) 8,0, 100 m: 1. Razdevšek (Olimpija) 12,1, 400 m: 1. Šober (Ravne) 57,7, 800 m: 1. Škarjak (Olimpija) 2:19,2, 100 m ovire: 1. Potnik (Olimpija) 15,8, 4 x 100 m: 1. Olimpija 50,3, 11. Triglav 58,5, daljina: 1. Potočar (Olimpija) 528, 12. Beke (Triglav) 389, višina: 1. Mihelčič (Olimpija) 158, disk: 1. Horvat (Triglav) 39,28, 2. Kladnik (Triglav) 35,18, 3. Mašič (Triglav) 29,78, krogla: 1. Kladnik (Triglav) 11,54, 2. Horvat (Triglav) 10,02, 3. Mašič (Triglav) 9,51, kopje: 1. Ilčenko (Olimpija) 33,78.

Ekipno: 1. Olimpija 206 točk, 2. Koper 126,5, 3. Kladivar 95,5, 4. Triglav 94, 5. Branik 61 itd. J. Javornik

Naglič najboljši

Šahovsko prvenstvo Kranja za leto 74

Prizadevnim organizatorjem je kljub manjšim zapletom, ki so nastali zaradi odstopa nekaterih igralcev, uspelo izpeljati letošnje člansko šahovsko prvenstvo Kranja. Med trinajstimi igralci je najboljšo igro pokazal Naglič, ki je v letošnji sezoni najuspešnejši kranjski šahist. Na koncu je zaslužen postal novi prvak Kranja in tako prekinil Mat-

Mladinci Save dobili pokal revije Sport

V soboto in nedeljo so kolesarji Save nastopili kar na treh mestih — člani na memorialnih dirkah za pokala Vida Ročiča in Mateja Ostojiča v Zagrebu, prva ekipa mladincev na dirki Kosmajski partizani v Beogradu in druga ekipa mladincev na kriteriju v Zagrebu.

Za člane lahko rečemo, da so bili poprečni, saj so na dirki za memorial Vida Ročiča od Zagreba do Delnic (135 km) zasedli naslednja mesta: 7. J. Valenčič, 11. F. Hvasti, 19. M. Rakuš in 33. Knaflič ter ekipno pristali na 4. mestu. Vendar moramo povedati, da je bil to deloma tudi rezultat taktične vožnje, kajti M. Rakuš je bil med tremi ubežniki in sta Hvasti in Valenčič v glavnem morala loviti vse napade ostalih kolesarjev, ki so želeli skupino ujeti. Na žalost pa je 20 km pred ciljem Rakuš zaradi neizkušenosti zaostal za vodilnimi tremi in ko ga je glavnina ujela, Hvasti in Valenčič nista mogla nadoknaditi zamujenega, tako da je zmagal T. Kunaver (Partizan Beograd), naši kolesarji pa so pripeljali v cilj s prvo skupino.

Dirka za memorial Mateja Ostojiča je potekala v obratni smeri, torej od Delnic do Zagreba. Zmagal je Ivan Bobovčan (Metalacomerco Zagreb), 8. je bil F. Hvasti, 14. Rakuš in 23. Tulipan, Knaflič in Valenčič (vsi Sava) pa sta zaradi okvar na kolesih odstopila. Ekipno je zmagal Metalacomerco Zagreb pred Siporexom iz Pulja, na 3. do 5. mesto pa so se uvrstili BSK Banjaluka, Partizan Beograd in Sava Kranj. Ekipa Roga je bila 6., Astra pa 7.

Mnogo bolj razveseljuje rezultate pa so dosegli člani prve mladinske ekipe Save na dirki Kosmajski partizani v Beogradu. Dirka, na kateri je nastopilo 11 ekip oz. 161 kolesarjev, je bila razdeljena v 3 etape. V prvi etapi od Beograda do Rajle in nazaj (92 km) so bili doseženi naslednji rezultati: 1. Khrlikar (Rog) 2:29,35 (35,340 km/h), 2. Marinkovič (Avala), 3. Ropret, 4. Udovič, 9. Terlav, 25. Reven (vsi Sava). Druga etapa od Beograda do Kosmaja (62 km) ekipno ni prinesla nobenih sprememb, vsaj kar se tiče Save, saj je ostala še vedno na prvem mestu, s poprečno hitrostjo 34,200 km/h pa je zmagal Gajzer (Rog), 5. je bil Reven, 6. Terlav, 7. Ropret in 8. Udovič, ki je imel v tej etapi izredno smolo, saj je dvakrat padel, vendar je z izredno voljo in borbenostjo obakrat uspel nadoknaditi izgubljenost. Tretja etapa je bila na progi Kosmaj—Beograd. Zmagal je Marinkovič (Avala), 5. je bil Ropret, 6. Reven, 9. Udovič, Terlav pa je padel in zlomil menjalnik ter odstopil.

In še končni rezultati — posamezno: 1. Marinkovič (Avala Beograd), 2. Khrlikar (Rog Ljubljana), 3. Ropret, 4. Udovič, 20. Reven (vsi Sava). Ekipno je zmagala ekipa Save iz Kranja in s tem osvojila pokal beogradske revije Sport, drugi

je bil s 6 minutami zaostanka Rog, 3. pa ekipa Metalca iz Kraljeva. Poleg tega je bil Bojan Ropret proglašen za najbolj borbenega tekmovalca dirke, saj je v prvi etapi zadnjih 20 km moral voziti s prazno gumo, a mu je kljub temu uspelo pripeljati v cilj skupaj s prvouvrščenima, več kot 2 minuti pred glavnino.

Če torej prištejemo še 10. mesto B. Cuglja in 11. mesto F. Štirna iz druge mladinske ekipe na 20 km dolgi kriterijski dirki v Zagrebu, potem lahko ugotovimo, da v Kranju raste nov rod nadarjenih in kvalitetnih športnikov, od katerih lahko v bodočnosti pričakujemo lepe rezultate in s tem povečano afirmacijo kranjskega športa. F. Jelovčan

Za pokal meseca mladosti

V telovadnici osnovne šole Cvetka Golarja v Škofji Loki bo v nedeljo namiznoteniško tekmovanje za pokal meseca mladosti. Organizator tekmovalca je MA Godešič, medtem ko je pokrovitelj tekmovalca občinska konferenca ZMS Škofja Loka. Za tekmovanje, ki sodi v okvir praznovanja meseca mladosti, je organizator dobil že precej prijavi. Tekmovanje je tokrat ekipno.

J. S.

Rebec-Humerca, prvaka Gorenjske v balinanju

Minulo soboto in nedeljo je bilo na vrsti balinarsko prvenstvo Gorenjske v dvojicah. V kvalifikacijskem tekmovanju, ki je bilo v Lescah in Škofji Loki, je nastopilo 15 dvojic, izmed katerih so se v finalni del prvenstva uvrstile dvojice balinarskih klubov iz Lesca, z Jesenic, iz Kranja (Borec) in Radovljice, le-te pa so se v Kranju pomerile med seboj. Finalne igre so bile zanimive in na dokajšnji kvalitetni ravni. Značilno pa je, da so razen Leščanov, ki so izgubili vse igre, ostali tekmečki visoko premagali drug drugega. Zmaga je pripadla dvojici Rebec-Humerca (Rad.) pred dvoji-

cam Uran-Mejavšek (Jes.), Skrab-Mihelčič (Borec Kranj) in Macuh-Novoselec (Lesce).

Rezultati:

Jesenice : Radovljica 13:4
Borec : Lesce 13:7
Lesce : Jesenice 7:13
Borec : Radovljica 2:13
Jesenice : Borec 4:13
Lesce : Radovljica 2:13

Prvouvrščeni dvojici sta hkrati dobili pravico do nastopa na republiškem prvenstvu, ki bo sredi junija v Sežani.

F. Praprotnik

Šport med vikendom

NOGOMET — V devetnajstem kolu ZCNL so gorenjske enajsterice osvojile štiri točke. Uspešna sta bila Tržič in kranjski Triglav. Prvi je v gosteh nadigral tacensko Savo, Triglav pa na domačem igrišču Tolmin. Visok poraz so si sprivoščili igralci stražarske Save, ko so visoko izgubili v igri z Litijo.

Izidi: Triglav : Tolmin 2:1 (0:0), Sava (T) : Tržič 0:3 (0:1), Litija : Sava (K) 4:0 (1:0).

Pari prihodnjega kola: Tržič : Primorje, Sava : Vozila, Usnjar : Triglav.

KOSARKA — Kranjski Triglav je v 1. A SKL visoko izgubil z metliško Beto. V SKL moški B ligi so Jeseničani doma premagali Litijo, v ženski republiški pa so bile košarkarice loškega Kroja uspešne na Vrhniki.

Izidi: moški: Beto : Triglav 111:89 (63:47), Jesenice : Litija 81:63 (35:27), ženske: Vrhnika : Kroj 63:64 (28:26).

Pari prihodnjega kola: moški: Triglav : Fructal, Ruše : Jesenice, ženske: Kroj : Jesca.

ROKOMET — V drugi ženski ligi-zahod rokometaricam Alpeles klub prednosti domačega igrišča ni uspelo premagati ljubljanske Olimpije. V moški republiški ligi pa so Tržičani v gorenjskem derbiju prepričljivo odpravili Kamnik.

Izidi: ženske: Alples : Olimpija 19:20 (0:11), moški: Tržič : Kamnik 26:11 (11:3), Pari prihodnjega kola: ženske: Trogir : Alples, moški: Kamnik : Piran, Slovenj Gradec : Tržič.

ODBOJKA — Končana je letošnja odbojarska sezona v moški in ženski republiški ligi ter moški v II. zvezni. V zadnjem kolu moške sta oba Gorenjca osvojila vse možne točke, v ženski pa so Jeseničanke premagale Vič. Kamničani so se s porazom v Karlovcu morali posloviti iz druge lige.

Izidi zadnjega kola: moški: Karlovac : Kamnik 3:1, Mislinja : Jesenice 0:3, Bled : Gaberje 3:0, ženske: Jesenice : Vič 3:0.

Kmetovalci!

Prodajamo pesne rezance, ki so odlični dodatek k siliranju trave.

Poceni lahko kupite oljne tropine in droben krompir.

Dobili smo manjše število silažnih kombajnov pöttinger.

Prvič lahko kupite črne posodice za izmolzavanje prvih curkov mleka. Imamo še nekaj trosilcev hlevskega gnoja in nekaj traktorjev steyer za dinarje.

Vse dobite pri Kmetijski zadrugi

„Sloga“ Kranj,
telefon 21-545 ali 23-866.

T TRGOVSKO PODJETJE
TEHNO-MERCATOR
CELJE

1+3

V soboto zjutraj je na Kozjansko — tam se je zadnje dni aprila začela letošnja zvezna mladinska delovna akcija — odpotovala gorenjska mladinska delovna brigada Franceta Prešerna. Blizu Kozjega bodo gradili vodovod in cesto. V brigadi je 81 brigadirjev, in sicer iz Škofje Loke 5, iz Tržiča 12, z Jesenic 14, iz Radovljice 10 in iz Kranja 17. Poleg mladih delavcev z Gorenjskega bodo pomagali pri delu na Kozjanskem tudi brigadirji iz pobratenih mest v drugih republikah. Škofjeločani bodo delali skupaj s petimi brigadirji iz pobratenega mesta Smederevska Palanka, kranjski mladinci pa so povabili s seboj po 2 brigadirja iz Niša, Nikšića, Banjaluke in Bosanskega Šamca. Na delovni akciji bodo do 18. junija, ko bodo lopate in drugo orodje predali dijakom srednjih šol.

Tik pred odhodom avtobusa smo tri udeležence zvezne akcije pobarali, zakaj so se odločili za odhod v brigado in kaj od nje pričakujejo.

Anica Bajzelj, (20 let), tekstilnokemijski tehnik v Tekstilindusu v Kranju, doma je iz Strazišča pri Kranju:

»V brigado odhajam prvič. Za delovno akcijo sem se odločila na pobudo mladinskega aktiva v tovarni. V brigado grem, ker je delo in življenje v brigadi zame nekaj novega. Tudi fizično delo na cesti ali pri gradnji vodovoda pomeni povsem nekaj drugega kot je delo v laboratoriju. Rada bi spoznala življenje kmečkih ljudi in kraje, kjer bomo delali.«

Franc Štular (23 let), delavec v Tovarni pil v Tržiču, doma je iz Tržiča:

»Ko sem bil vojak, sem bil dvakrat v brigadi. V Dalmaciji smo pomagali graditi cesto. Takrat sem se navdušil za brigadirsko življenje, zato sem se letos javil med prvimi. Mislim, da je prav takšna velika delovna akcija priložnost, da mladi dokažemo, kaj zmoremo, da še vedno znamo zgrabit za kramp in lopato, če je to potrebno in da se ne ustrašimo vsake ovire. V brigadi bi rad spoznal tudi čimveč prijateljev oziroma mladih iz vseh krajev Slovenije in tudi iz drugih republik. Vedno me je zanimalo, kako živijo mladi drugod in s kakšnimi problemi se ukvarjajo.«

Jože Bagola, (22 let), natak v hotelu Alpina v Kranjski gori, stanuje v Kranjski gori:

»Za odhod v brigado sem se odločil, ker bi se vsaj za nekaj časa rad vrnil v okolje, ki mi je bilo nekoč domače. Rojen sem bil na kmetih, v prav tako nerazvitem področju in tam sem preživel tudi otroška leta. Nisem pozabil, kako smo živeli, zato še toliko bolj pozdravljam pobudo, da mladina pomaga pri razvoju nerazvitih pokrajev. Menim pa, da bi delovnih akcij bilo lahko več. V vsaki občini, če ne v vsakem kraju, so še stvari, ki bi jih prav mladi lahko pomagali urediti ali narediti.«

L. Bogataj

10. leto tekmovanj mladih matematikov za srebrna Vegova priznanja

Sava že četrto leto pokrovitelj tekmovanja mladih matematikov za srebrna Vegova priznanja!

V soboto, 18. maja, so se v šoli Franceta Prešerna pomerili mladi matematiki v tekmovanju za srebrna Vegova priznanja, ki so letos organizirana že desetič. Tekmovanja so se udeležili učenci kranjskih osnovnih šol: Lucijan Seljak, Stane Žagar, Simon Jenko, France Prešeren, Davorin Jenko — Cerklje, Matija Valjavec — Preddvor in Josip Broz Tito — Predoslje ter Stanko Mlakar — Senčur.

Tekmovanje je potekalo v treh skupinah, in sicer učenci 6., 7. in 8. razredov. Vsi tekmovalci so že na šolskih tekmovanjih za bronasta Vegova priznanja pokazali dobršno mero znanja, ki jim je pomagalo na občinsko tekmovanje.

V avli osnovne šole France Prešeren jih je v imenu pokrovitelja delovne organizacije Sava pozdravil Jože Kocijan, ki je med drugim dejal: »Vaša odločitev, da se preizkusite na področju matematičnega znanja ima velik pomen za vas in za našo družbo. Samo z znanjem bomo dosegli uspehe doma in se uveljavili v svetu, s tem pa prispevali svoj delež k hitrejšemu razvoju našega gospodarstva in samoupravnega

jeli srebrna Vegova priznanja in praktična darila pokrovitelja Save, vsi udeleženci pa bodo prejeli tudi spominsko darilo Temeljne izobraževalne skupnosti (nalivno pero). Najboljši učenci 8. razredov se bodo pomerili še na republiškem tekmovanju za zlata Vegova priznanja.

Ivanka Gros, neutrudljiv organizator občinskih tekmovanj za srebrna Vegova priznanja, ki letos praznuje že 10. leto dela pri organizaciji in izvedbi tekmovanja, mi je med drugim dejala: »Tudi v naši občini lahko ugotovljamo lepe uspehe. Tekmovanja iz matematike imajo vsako leto večji pomen, uspehe in priznanja. Vsako leto je opaziti večje zanimanje za delo v matematičnih šolskih krožkih, kjer se učenci dodatno izpopolnjujejo v znanju matematike. Mentorji, ki vodijo matematične šolske krožke, pa iz leta v leto ugotavljajo, da je vedno več mladih, ki si želijo več znanja prav iz matematičnih ved.

V celoti se je letošnjega občinskega tekmovanja udeležilo 154 učencev, in sicer: 62 učencev iz 6. razreda, 52 učencev iz 7. raz-

reda in 40 učencev iz 8. razreda. Naloge za srebrna Vegova priznanja so enotne za celo Slovenijo in jih tekmovalci rešujejo istočasno v vseh občinskih središčih. Organizacijo nad tekmovanjem ima Republiško društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije. Na koncu najinega pogovora se je Ivanka Gros zahvalila v imenu učencev tekmovalcev in tudi v imenu občinskega aktiva učiteljev matematike osnovnih šol kranjske občine Savi, ki je že četrto leto našla razumevanje, prevzela pokroviteljstvo in s tem omogočila popularizacijo matematičnih ved in zelo potrebnem prizadevanju za dvig znanja iz matematike našega mladega rodu.

L. Mráz

Človek in vesolje

Astronavtično in raketno društvo Kranj, ki deluje pod okriljem občinskega sveta za tehnično kulturo kranjske občine, je pripravilo v avli skupščine občine Kranj zanimivo razstavo z naslovom »Človek in vesolje«. Z razstavo želi društvo počastiti 25. maj, dan mladosti. Razstavo »Človek in vesolje« so odprli v ponedeljek, 20. maja, in bo odprta do nedelje, 26. maja, in sicer vsak dan med 8. in 18. uro.

Kranjski raketarji prikazujejo na razstavi zanimive modele raket in raketoplanov različnih velikosti, ki so jih sami izdelali in jih posebni motorčki lahko potisnejo več sto metrov visoko, potem pa se s pomočjo padalc varno spustijo na zemljo. Obiskovalci razstave se prav tako lahko seznanijo z bogatim slikovnim gradivom o poletih človeka v vesolje.

družbe. Zato naj ta preizkus ne bo začetek in konec vašega prizadevanja. Ta duh naj vas spremlja tudi pri bodočem delu.

Najboljši v tekmovanju bodo pre-

Mladi šahisti obetajo

V soboto in nedeljo je Kranj gostil najmlajše slovenske šahiste, ki so se v prostorih osnovne šole Simona Jenka pomerili na 24. ekipnem pionirskem šahovskem prvenstvu Slovenije. Pravico udeležbe si je na področnih tekmovanjih pridobilo 37 ekip iz 31 slovenskih krajev. Skupaj je nastopilo 178 mladih šahistov in šahistk, vendar je treba povedati, da je v predtekmovanjih sodelovalo skoraj 50.000 pionirjev-šahistov, kar je vsekakor dokaz priljubljenosti šahovske igre med najmlajšimi.

Mladi tekmovalci, predstavniki pionirskih odredov posameznih osnovnih šol, so se srčno borili in pokazali solidno šahovsko znanje. Nekateri med njimi so že resnično globoko prodrli v skrivnosti te igre.

Poglejmo uvrstitve po posameznih kategorijah:

Mlajše pionirke: Zalna 23,5, Komenda 22, Hoče 20,5 točke, sledijo

pa Ojstrica, Domanjševci, Lipnica, Koper, Topolšica, Brestanica.

Mlajši pionirji: Kidričevo 27, Postojna 24, Kranj 20,5 točke, na naslednjih mestih pa so se razvrstili Hrastnik, Topolšica, Novo mesto, Križevci, Dravograd, Radomlje.

Starejše pionirke: Hoče 23, Komenda 23, Senčur 18 točk, sledijo Dolenjske Toplice, Slovenj Gradec, Celje, Brestanica, Murska Sobota in Semečela.

Starejši pionirji: Kočevje 33, Hrastnik 21, Idrija 19 točk, potem pa so se razvrstili še Kidričevo, Domžale, Preska, Lendava, Žiri, Celje in na zadnjem mestu Ravne.

Prvenstvo je ob pomoči nekaterih kranjskih šahistov in SD Borec organiziralo DPM Kranj, pokrovitelj pa je bil občinski sindikalni svet Kranj. Organizacija je bila odlična.

Udeleženci so poslali tudi pozdravno pismo predsedniku Titu. M. Gabrijelečič

